

ГОЛОС УКРАЇНИ

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 166 (1166) ♦ Вівторок, 5 вересня 1995 року ♦ Ціна договірна

Сьогодні розпочинає роботу четверта сесія Верховної Ради України

Спостерігається чітка тенденція — Верховна Рада України від сесії до сесії набирає темпів: якщо протягом першої було прийнято 27 законів, другої — 51, третьої — 85, то нинішньої, четвертої, плановано зібрати небувалий урожай — розглянути близько 300 законопроектів, з яких тільки економічного спрямування — майже 100.

Це факт, від якого нікуди не дінешся, хоч як це намагаються приховати ті, хто найбільше «бажає добра» нашому законодавчому органу. Не хотілося б про це говорити під час відкриття нової сесії, бо це хоч і не свято, а все-таки подія, віха в житті нашої держави. Але як розцінити те, що народні депутати ще не встигли зібратися на своє засідання, як деякі політики, «незалежні» органи засобів масової інформації повели тотальну атаку на наш парламент?

Ми хочемо, прагнемо стабільності і спокою в нашому суспільстві, злагодженої роботи з виведення держави з кризової ситуації. Тож створімо атмосферу вишуканості, але й доброзичливості, якнайбільшого сприяння всім, хто працює на Україну.

Хліб, як відомо, може вирости тільки за доброї погоди.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА
(з архіву редакції).

Дружба міцна. І танки наші швидкі

Учора завершила своє перебування в Україні військова делегація Албанії на чолі з керівником планування і начальником комісії із озброєння Міністерства оборони Албанії полковником Бектешем Коласі.

У ході візиту сторони обговорили питання військового і військово-технічного співробітництва міністерств оборони обох кра-

їн. За підсумками візиту було підписано протокол. Гості також відвідали військово-технічну частину, ознайомилися з технікою сухопутних військ Збройних сил України, побували на танковому ремонтному заводі, виробничих об'єднаннях імені Артема та «Ленінська кузня».

Відзначив, що цим наказом керівництво Міністерства «ініціювало перший крок у довгому ланцюгу перетворень у вугільний промисловість».

За його словами, створення об'єднання «Центрального Донбасу» — це перший етап у процесі утворення вугільних компаній замість наявних нині вугільних об'єднань.

Нове об'єднання «Центрального Донбасу» на сьогодні найбільше підприємство вугільної галузі України. До нього входить 27 шахт.

Час концентрації капіталу

Три вугільні виробничі об'єднання Донецької області — «Орджонікідзвугілля», «Артемвугілля» і «Держинськвугілля» об'єднані в одне — «Центрального Донбасу».

Наказом міністра вугільної промисловості генеральним директором ВО «Центрального Донбасу» призначено Юрія Русанова, котрий раніше очолював ВО «Орджонікідзвугілля».

В інтерв'ю кореспондентів «Інтерфаксу» заступник міністра вугільної промисловості Олександр Пошутук особливо

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ ПІДТРИМУЄ НАС СЛОВОМ І ДІЛОМ

Учора вранці державний секретар закордонних справ Великобританії та у справах Співдружності Малколм Леслі Ріфкінд, який перебував в Україні з офіційним візитом, зустрівся з Головою Верховної Ради України Олександром Морозом. «Нерідко під час зустрічей із зарубіжними політиками ми наголошуємо на особливостях молоді України, держави, — сказав Олександр Мороз. — На жаль, не всі політики ці особливості розуміють і враховують». За приклад О. Мороз навів ратифікацію Україною Договору про нерозповсюдження ядерної зброї, коли до ратифікації багатьох країн офіційно економічну, фінансову допомогу, а після — про свої обіцянки забули. Як протилежний приклад можна розцінювати дії Великобританії, стараннями якої в Умані було встановлено Центр соціальної адаптації для переміщених українських військовослужбовців, що служили в ракетних військах стратегічного призначення. Олександр Мороз також через Малколма Ріфкінда подякував британському парламенту за ратифікацію Угоди між Україною та ЄС.

Також учора пан Малколм Ріфкінд відвідав Український інститут міжнародних відносин, де виступив з промовою «Місце України у новій Європі». Британський міністр ще раз підтвердив позицію своєї країни — сприяти якомога швидшому вступу України до Ради Європи та співробітництву України з Європейським Союзом та НАТО. Розповідаючи про принципи європейської політики у галузі закордонних справ та питань безпеки, Малколм Ріфкінд торкнувся кризи в колишній Югославії. Перші уроки війни в Боснії, сказав він, доводять, що європейське співтовариство повинне навчитися насамперед запобіганню, а не погашенню міжнародних конфліктів, які в нинішньому джерелом неспокою на континенті. В зв'язку з цим пан Ріфкінд відзначив, що українсько-угорський Договір про дружбу та співробітництво — чудовий взірць політичного вирішення проблеми національних меншин. Міністр відзначив також успіхи Києва в урегулюванні ситуації в Криму.

Припинено енергопостачання 8 тисяч українських підприємств-боржників

На сьогодні 8 тисяч підприємств України відключено від енергопостачання через хронічні неплатіжки. Про це повідомив у четвер на брифінгу в Кабінеті міністрів України міністр енергетики та електрифікації України Олександр Шейберстов.

За його словами, істотно обмежено постачання електроенергії містам — значним неплатниками, серед яких назвав Одесу, Тернопіль та міста Донбасу.

«Через масові неплатіжки ми стали банкрутами», — заявив Шейберстов, зазначаючи, що нині близько 40 %

електроенергії відпускається безплатно. Крім того, за словами міністра, через те, що не запроваджуються нові тарифи на електроенергію для населення, помісяця ми втрачаємо близько 10 трлн. грн.

Якщо торік, сказав О. Шейберстов, в Україні вироблено 211,5 млрд. кВт-год електроенергії, то цього року планується не більш як 196 млрд. кВт-год. За 6 місяців поточного року вироблено 113 млрд. кВт-год, що на 3% менше, ніж за відповідний період минулого року.

Читайте у розділі «Держава і право»

5 стор.

Параліч парламенту лікують... законом

6 стор.

Що матимемо замість ЧАЕС?

7 стор.

Нафтова афера, або Велика «локсина» по-магновськи

8 стор.

Розпродамо землю і добре заживемо?

9—12 стор.

Положення про обласну, Київську, Севастопольську міську державну адміністрацію

Офіційно

У КОМІСІЯХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Члени Комісії з питань науки та національної освіти відвідали деякі навчальні та навчально-виховні заклади в Автономній Республіці Крим, Києві, Полтавській, Херсонській, Київській, Тернопільській областях. Вони ознайомилися з їх підготовкою до нового навчального року. Народні депутати взяли також участь у серпневих конференціях педагогічних працівників, на яких обговорювалися прийнятні у першому читанні проект Закону України про внесення змін і доповнень до Закону Української РСР «Про освіту».

Зауваження і пропозиції щодо цього законопроекту, висловлені учасниками конференцій, будуть враховані при підготовці законопроекту до другого читання.

У Комісії з питань молоді, спорту і туризму завершується підготовка до парламентських слухань про становище молоді в Україні. На думку членів комісії, представників молодіжних об'єднань, громадських організацій, цей парламентський захід має за мету не тільки привернути увагу громадськості до проблем молоді, а й стати поворотним моментом у практичній діяльності органів виконавчої влади щодо реалізації державної молодіжної програми.

Предметом обговорення на слуханнях стане доповідь Кабінету Міністрів України про становище молоді. Як засвідчує аналіз, зроблений комісією, ситуація складається непростя. Невирішеність соціально-економічних проблем, брак дієвих механізмів державної підтримки соціального становлення молоді в перехідний період, недовільність правової бази значно ускладнили процеси відновлення інтелектуального потенціалу, трудових ресурсів, спричинили зростання безробіття серед молоді та зростання криміногенної ситуації.

Слухання допоможуть з'ясувати всі аспекти проблеми, зокрема, чи спроможна держава залучити понад десять мільйонів молодих громадян України до здійснення нової соціально-економічної політики. Безперечно, проголошений в країні курс на прискорення економічних реформ може досягти мети за умови сприйняття їх саме цією категорією населення.

Прес-служба Верховної Ради України.

3 НАУКОЮ РОЗБЕРЕМОСЬЯ
ДО 1 ГРУДНЯ

Розпорядженням Президента України створено Державну комісію з питань реорганізації в галузі науки на чолі з віце-прем'єром-міністром Іваном Курасом.

Завдання комісії полягає у підготовці пропозицій з підвищення ролі науки в розвитку суспільства та вдосконалення структури управління наукою, які слід розробити не пізніше 1 грудня цього року.

ПОПРАВКА

У матеріалі «Заява Державного комітету телебачення і радіомовлення України», який було передано Укрінформом 01.09.95 р. і надруковано в газеті 2 вересня д.р., з технічних причин допущено помилку.

Другий абзац тексту слід читати так: Так, з порушенням чинного Законодавства України видали розпорядження про зворотню перекомутацію частини загальнодержавних каналів телебачення у.о. голови Миколаївської обласної державної адміністрації М.Круглова, голова Дніпропетровської обласної державної адміністрації П.Лазаренко, аналогічне рішення прийняла сесія Одеської обласної ради. Своє бачення розподілу телевізійних каналів зафіксував власним розпорядженням голова Івано-Франківської обласної державної адміністрації С.Волковський, а керівництво Закарпатської області подало документи про перепідпорядкування місцевій владі Закарпатського радіотелевізійного передавального центру. При цьому керівники деяких областей навіть не вважають за потрібне вчасно інформувати Держтелерадіо України про підготовку та прийняття таких рішень.

Далі за текстом.

Укрінформ.

*** У кореспонденції: «Я не та постать, на якій можна заробити політичний капітал чи тираж газети» («Голос України» за 2 вересня) допущено неточність. На брифінгу головного редактора «Всеукраїнських відомостей» не було. Отже, він і не міг нічого заперечувати в ході розмови. Сподіваємося, колега нас зрозуміє і вибачить.

У великій скорботі звертаємося до Вашої статті, щоб подякувати усім дорогим для нас людям, шанувальникам творчості Олеса Гончара із близьких і далеких країв, хто висловив нам свої співчуття з приводу відходу з життя Олеса Терентійовича, рідної й незабутньої людини.

ГОНЧАР Валентина з родиною.

Ми очікуємо перемоги здорового глузду
Об'єднання «Нова Україна» виступило із заявою
з нагоди відкриття четвертої сесії Верховної Ради

У документі, зокрема, сказано:

Ми переконані, що народні депутати глибоко усвідомлюють усю відповідальність своєї наступної законотворчої діяльності, адже нині соціально-політична ситуація в державі набула подальшого ускладнення, вкотре загрожуючи призвести до вкрай негативних наслідків.

Нові заклики до страйків, громадянської непокорності, які лунають з боку радикально налаштованих лівих сил в унісон з правими екстремістами, розгул злочинності, що загрожую національній безпеці, неминуче зумовлюють ескалацію соціальної напруженості в суспільстві.

І це при тому, що Президент та уряд змушені

будуть прийняти ще непопулярні рішення, які можуть боляче зачепити інтереси мільйонів людей, і в такий спосіб ще більше ускладнити ситуацію, а перелюбна боротьба, що розгортається в Російській Федерації, неминуче призведе до гальмування розв'язання проблем українсько-російських відносин, і особливо в галузі економічного співробітництва, більше того — надасть їм нової гостроти.

На жаль, доводиться констатувати, що Конституційний договір не привів до конструктивної роботи. Процес формування нового складу Кабінету Міністрів невинувато затягнувся, на ньому знову позначилися закулісні боротьби. Розробляння стратегії

тактики діяльності уряду за цих умов значною мірою позначене не так економічною доцільністю, як політичною кон'юктурою.

Важливу роль мають відіграти довібори депутатського корпусу, призначені на 10 грудня 1995 року. На нашу думку, їх треба проводити без будь-яких обмежень, і тільки за цієї умови новообрані депутати зможуть сприяти реструктуризації Верховної Ради, зміненню її реформаторсько налаштованої частини.

Депутатські групи і фракції, які мають діяти за мандатами певних політичних сил, а не від себе, покличуть зрозуміти, що нині не час зведення рахунків.

Ми очікуємо перемоги здорового глузду і тому, вітаючи народних депутатів з початком четвертої сесії, сподіваємося на конструктивну роботу з підготовки нової Конституції України; конструктивної оцінки програми діяльності Кабінету Міністрів у напрямі прискорення подолання кризових явищ у соціально-економічному житті; прийняття законів, які сприятимуть зміцненню незалежності нашої держави, розвитку демократичних засад суспільства, піднесенню міжнародного авторитету України.

Богдан КУШНАРЬОВ,
голова об'єднання «Нова Україна».

Курс Президента на корекцію реформ —
запорука суспільної стабільності

Позиція керівництва Верховної Ради, зокрема Олександра Морозова щодо підтримки проголошеного Президентом України курсу на корекцію економічних реформ, пов'язаної із посиленням їх соціальної та продукуючої спрямованості, засвідчує: така корекція може стати важливим чинником поглиблення політичної стабільності суспільства, тіснішої узгодженості дій між виконавчою та законодавчою гілками влади. Одним з конкретних доказів цього є спільна точка зору уряду і Верховної Ради щодо визначення на 1996 рік дефіциту державного бюджету у розмірі 6 відсотків ВВП. Цим самим підтверджено принципи ліній Президенту України на постані скорочення бюджетного дефіциту, які було проголошено у виступі в Ужгороді, де ідею кор-

рекції реформ було представлено рядом важливих макроекономічних параметрів.

Наступним кроком має стати досягнення спільної узгодженості щодо покриття запланованого дефіциту бюджету за рахунок емісійних кредитів НБУ на рівні, що не перевищує 2 відсотків ВВП. Лише за такої умови можна буде прогнозувати на 1996 рік середньомісячний рівень інфляції у межах 2,5—3,5 відсотка.

Важливо врахувати й те, що реалізація цього неможливо складного завдання можлива не лише засобами суто монетарних інструментів, а в тісному поєднанні їх дії із засобами реального зменшення безпосередньо фінансів виробничих структур. Без такого поєднання, як засвідчує наш власний досвід чотирьохрічної кризи, досягнення фінансової стабі-

лізації на рівні інфляції менш як 3 відсотки на місяць неможливе. Без суттєвої корекції економічних реформ в питаннях фінансової стабілізації полягає в пошуках інструментів саме такого поєднання макро- і мікроекономічних важелів. Ідеться, отже, про завдання більш складного порядку порівняно з механічним стисненням кредитної емісії, до чого ми вдавалися раніше. Це вже вища математика, яка потребує відповідної кваліфікації тих, хто приймає управлінські рішення і здійснює керівництво економічним процесом. Час має показати, чи можемо ми претендувати саме на такий рівень освіти.

Анатолій ГАЛЬЧИНСЬКИЙ,
професор, радник Президента
України з питань макроекономіки.

Ініціювати, кодифікувати
і називати точно

Своїм черговим Указом від 23 серпня цього року Президент України Леонід Кучма затвердив положення про Комітет законодавчих ініціатив при Президенті України, про Українську кодифікаційну комісію та про Українську комісію з питань правничої термінології.

Згідно з положенням Комітет законодавчих ініціатив буде консультативно-дорадчим органом, покликаним забезпечувати координування дій щодо розробки правової системи, удосконалення і кодифікації українського законодавства. Голова держави затверджує персональний склад Комітету, його члени працюватимуть на громадських засадах. Але крім них залучатимуть, у тому числі і на договірних засадах, фахівців центральних органів державної влади, провідних вчених. Одна з головних вимог діяльності Комітету — тісна співпраця з постійними комісіями й Секретаріатом Верховної Ради, відділеннями підрозділами адміністрації Президента України, апарату Кабінету Міністрів, Міністерством юстиції та правоохоронними органами.

Координаційним науково-експертним центром має бути й Українська кодифікаційна комісія з числа представників наукової та правничої громадськості, посадовців осіб державних органів. Вона, окрім визначення й запровадження наукових засад кодифікації українського законодавства, чверговості та послідовності у підготовці кодексів, загальних принципів їх побудови, має зокрема забезпечувати наукову експертизу проектів кодифікованих законодавчих актів та інших законопроектів, що їх вносить на розгляд нашого парламенту.

А точніше й одностайніше правничих термінів у цих законодавчих актах, які в уже чинних офіційних актах, забезпечують єдиність української мови з питань правничої термінології, котру формують за тим само принципом, що й кодифікаційні. Отже, наразі в нашій державі з'являється спеціальна установа, яка упорядковує українську правничу термінологію й затверджує термінологічні нормативи, здійснюватиме термінологічно-мовну експертизу законопроектів та українських одно- і багатомовних словників різних типів тощо. Затверджені цією комісією нормативи вживання термінів та власних назв з питань правничої термінології будуть обов'язкові для застосування в законодавчих й офіційних актах.

Як зазначено у положенні про комісію, її голову призначає і звільняє Президент України, а організації та інші вики забезпечення її діяльності здійснює Українська правнична фундація, котру, нагадаємо, очолює народний депутат України Сергій Голотвий.

Осінь «УФГ» —
з чуток і насправді

ПІСЯ традиційних літніх «жакітків» і вересня офіційно розпочала роботу «Українська фінансова група». І вже першого дня — кілька сенсацій. Зокрема, акціями з ділових кохачів «Українського радіо» про арешт... керівництва «УФГ».

Однак цього разу на тих, хто очікував «смаженої» інформації, чекало розчарування: компанія повним складом і в гарному настрої розпочала роботу. Підписано установчі документи Київського міжбанківського банку спільно з Європейським банком реконструкції і розвитку та іншими зарубіжними й вітчизняними партнерами. Це не просто банківська установа, що працюватиме на солідному міжбанковому рівні, зокрема, надаючи своїм клієнтам і такий самий рівень гарантії. КМБ — важлива ланка у ланцюгу заходів, спрямованих на залучення в Україну респектабельних західних капіталів, важлива структура, що має належно обслуговувати в нашій країні зарубіжні інвестиції. Не випадково ця тема була однією з головних під час переговорів у Києві Президента України Л. Д. Кучми з виконавчим директором ЄБРР Ж. Деларозером. Менеджмент у КМБ забезпечуватимуть голландські фахівці, а на президента Спостережної ради банку обрано голову Міжбанківської ради директорів «УФГ» Валерія Бабиця.

Друга сенсація пов'язана з акціями компанії. Як відомо, їх уже три роки реалізують за подвійним номіналом — у національній валюті і вільно конвертованій, що дало

можливість не лише стовідсотково захистити кошти акціонерів від інфляції, а й відчутно примножити їх. Ця та деякі інші переваги цінних паперів «УФГ» чудово захищає і від усіх незручностей, ризиків, пов'язаних із впровадженням гривні, навіть якщо грошова реформа матиме конфіскаційний характер. Тому вже першого дня роботи «УФГ» на контактний телефон 228-93-01 звалися буквально шквал запитань і пропозицій.

А тепер про сюрприз, підготовлений Українським радіо. 31 серпня служба новин його першого каналу повідомила про арешт... В. Бабиця. Насправді, компанії вкотре дошкулила її давня проблема. Три роки тому корпорація, очолювана Валерієм Бабицем, вийшла у коло співзасновників комерційного банку з назвою «Українська фінансова група». Але вже через пір року вийшла з нього, забравши і свою частку статутного фонду і завізвичні відкрити про причину розриву. А причина була надто вагома — принципівна негода з методами роботи банку. Та лише через півтора року під тиском судових органів, вимог Національного банку України «тіньовий» узяв нову назву «Резидент», хоча у своїй рекламі ще доводив використовувати давню — «УФГ». Однак — іронія долі: журналісти радіо, котрі з огляду на спеціальність своєї професії змушені працювати в умовах гострого цейтунгу, назвали знову не ту адресу. Причому саме тієї міти, коли реальна «УФГ» приймала вітання з міжнародною перемогою її принципів дотримання суворої респектабельності в фінансових операціях.

Валерій ІВАСЬКІВ.

На початку тижня

Хілларі Клінтон зміцнить позицію Китаю. Ненавмисно

Прибуття до Китаю та виступ на четвертій Всесвітній конференції ООН з проблем жінок Хілларі Клінтон 5-6 вересня з нетерпінням очікують не лише її учасники. До цього візиту виявляє величезний інтерес і офіційний Пекін, який, на думку багатьох американських політиків, спробує використати його для зміцнення своїх позицій в середині держави: мовля, якщо навіть перша леді США відвідала Китай, то в правдивості курсу керівництва цієї країни годі сумніватися. Водночас, Білий дім продовжує висловлювати занепокоєння систематичними порушеннями тут прав людини. Саме тому рішення про візит було прийнято з потугами і практично просто перед початком конференції.

Щаком імовірно, що дешіщо, яка схвалила палку тезисів на користь візиту, стала збільшення (як і вимагав Вашингтон) та депортовати відомого правозахисника Гаррі Ву, якого було засуджено китайськими властями до 15 років ув'язнення. Як заявила пані Клінтон, у своїй доповіді вона не збирається мовчати про те свавілля, що чиниться у Китаї. Зокрема, американська делегація прагне акцентувати увагу громадськості на відповідності китайської практики примусової стерилізації жінок міжнародним правовим нормам.

Валерій ДРУЖЕНКО.

Президент Бразилії підтримує аерокосмічну промисловість країни

НЕЩОДАВНО у бразильському Центрі повітроплавних технологій, що розташований у місті Сан-Паулу, відбулася презентація першого бразильського швидкого реактивного літака ЕМБ-145 розрахованого на 50 пасажирів. Його створила Бразильська авіабудівна компанія (ЕМБРАЕР).

На урочистостях, присвячених події, президент Бразилії Фернандо Енріке Кардозо виступив з промовою, яка торкалася не лише цього досягнення бразильської авіабудівної промисловості. Він підкреслює, що «небагато сфер діяльності мають більшу технологічну ефективність і дають так багато в соціальній та економічній сферах для країни таких континентальних масштабів, як Бразилія, ніж аерокосмічна промисловість». Президент пообіцяв надавати державну підтримку, комерційну та фінансову допомогу науковим дослідженням та розвитку аерокосмічної галузі.

Серед бразильських аерокосмічних проєктів, центром координації яких є Бразильська космічна агенція, що підпорядковується безпосередньо адміністрації президента, фігурує розробка супутникового носія ВЛС, а

також серії супутників. Крім того, передбачається створення центру запусків (космодому) в Алкантарі (штат Мараньяо на півночі країни).

Глава уряду ясно і однозначно підтвердив мирну спрямованість бразильської космічної програми. Він категорично відкинув існування деяких періодичних видань про те, що будище Бразилія, освоївши технологію виробництва ракет-носіїв супутників, може скористатися нею для розвитку паралельної програми стратегічних військових ракет. У зв'язку з цим він ще раз наголосив на позиції уряду Бразилії: «Більш як 120 років мирного співіснування з нашими сусідами, різноманітні заходи, життя Бразилією з метою нерозповсюдження зброї масового знищення і міцний запас дружніх і товариських стосунків, що ми створили і підтримуємо з нашими партнерами, ясно свідчать про зобов'язання, яке я без вагав оприлюднюю для всіх: Бразилія не володіє, не виробляє і не збирається виробляти, авіати чи вивозити ракети стратегічного призначення, котрі можуть бути носіями зброї масового знищення».

Швейцарське вагобудівне підприємство «Шіндлер» представило новітню продукцію — залізничні вагони, цілком зроблені з синтетичного матеріалу. Фахівці підприємства вважають це початком нової доби у вагобудуванні.

На знімку: перші залізничні вагони з синтетичного матеріалу.

Фото

КЕЙСТОН—ІТАР-ТАРС.

Тетяна КОСТИНА, «Голос України» (з Алмати)

А ШЕВЧЕНКОВА ВЕРБА ЖИВА...

КОЛИ український народ відзначав День незалежності у Казахстані відбулася важлива подія. Під протекторатом посольства України на Алматійському будинку дружби відбулися засідання організаційного комітету зі створення товариства друзів «Україна—Казахстан».

Учасники засідання відзначили справжню інтеграцію економіки двох держав, істинну дружбу культур, співробітництво з казахстанцями, котрі здобули освіту в Києві і Дніпропетровську. А їх в Алматі дуже багато, і вони з полемикою згадують про українську «альма-матер». Надзвичайний і Повноважний Посол України в Казахстані Віктор Богатир виступив перед організаторами товариства друзів «Україна—Казахстан».

Він розповів, що обговорював що і де в розмові з Президентом Леонідом Кучмою і отримав схвалення. В Києві має відбуватися таке саме засідання, а потім дві частини єдиного рухатимуться на зустріч одна одній, а візит Президента України Леоніда Кучми до Казахстану, очікуваний у другій половині вересня, надасть цьому рухові нового імпульсу.

Дорганізувати товариство друзів «Україна—

Казахстан» входять поки що близько двохсот казахстанців, причому різних національностей. Головою оргкомітету обрано відомого в обох державах ученого, доктора сільськогосподарських наук Мехліса Сулейменова. Він виступив чудовою промовою чистісінько українською мовою. Планів у організаторів товариства вдалось, і стосуються вони не лише економіки, а й культури, освіти. Звичайно, слід відновити дії культури: казахстанської — в Україні та української — в Казахстані. Члени товариства мають намір активно стати до підготування 150-річчя дня заснування Форти Шевченка. А ось Україн-

ський культурний центр Алмати бойкотує цю дату, бо вважає, що Форт засновано для поневолення Росією народів Казахстану.

Посол України в Казахстані Віктор Богатир, не вдаючись до полеміки з представниками Українського культурного центру, розповів про свої враження від поїздки до Форти і сумно зазначив: «Тарасова верба жива, а пам'ятник гине». Сьогодні в Україні, за словами посла, до 150-річчя ювілею відомого 3,5-метровий пам'ятник Тарасові Шевченку і розробляють проєкт доставки його літаком до Октави. Силами України провадять і реконструкцію музею відомого земляка.

У номер

Тбілісі

Не парламент, а арсенал

Сьогодні немає потреби ставити перед саїдними органами Грузії питання про арешт депутата парламенту, засновника військово-політичної організації «Мехаріоні» Джабі Ісєєліні. Про це глава Грузинської держави Едуард Шеварднадзе заявив в інтерв'ю республіканському телебаченню. За його словами, Джабі Ісєєліні не перешкоджає роботі сільства і проведеному обшуків. У четвер прокуратура Грузії розповсюдила повідомлення, що під час обшуків у приміщенні парламенту Грузії, здійсненого правоохоронними органами 30 і 31 серпня, у приміщенні особисті охорони Джабі Ісєєліні було вилучено 25 автоматів, 27 ручних гранат та іншу зброю.

Токіо

Свято проходить без вибухів

Франція повідомила Сполученим Штатам про те, що під час адовених урочистостей з приводу 50-ї річниці закінчення другої світової війни, які відбуваються нині на Гавайських островах, вона утримується від проведення запланованого першого ядерного вибуху на атолі Мурура.

ООН

Бомбардувальники зробили «паузу»

ВПС НАТО нині зробили «паузу» у бомбардуванні боснійських сербів, але це в жодному разі не можна розцінювати як «тимчасове припинення» повсякденної операції зі знищення їхнього воєнного потенціалу. Паузу спричинили розпочаті переговори між командуваннями сил ООН і боснійських сербів щодо відведення важкої зброї з 20-кілометрової зони навколо Сараєва. Про це повідомив сьогодні офіційний представник генерального секретаря ООН Джо Сілас.

Москва

Візьміться за руки, демократи!

Президент Росії ухвалив рішення провести в осіні нинішнього року Конгрес демократичних сил. Про це повідомив глава адміністрації Президента Сергій Філатов, виступаючи на форумі демократичної преси.

За його словами, Конгрес покликаний стати новою спробою консолідації демократичних сил Росії. Глава адміністрації Президента не приховував, що наявні в таборі демократів суперечності не вдалося усунути до початку передвиборної кампанії. Він пояснив, що літери демократичних партій і рухів не можуть знати точки зіткнення, особливо коли йдеться про вибір кандидатів у депутати і на пост Президента.

Вільнюс

«Ні» — російському мату

Каунаська міська рада має намір покласти край палінозії і очіком поляється по-російськи. Вона ухвалила рішення карати грошовим штрафом у розмірі 10 литів (близько 2,5 долара США) осіб, які наважаться запалити на центральній вулиці Каунаса — алеї Свободи. Підготувано і проєкт постанови про адміністративне покарання громадян, котрі в громадських місцях нецензурно лаються російською мовою.

НЕЩОДАВНО відбувся низькопрактичний семінар, який провели члени Української Ліги підприємців АПК на репрезентативній агробізнесу недержавного сектора спільно з представниками Валютного комітету Кабінету міністрів України, Державного експортно-імпортного банку, Міністерства економіки, Агентства міжнародного розвитку США, Громадянської спілки американського агробізнесу.

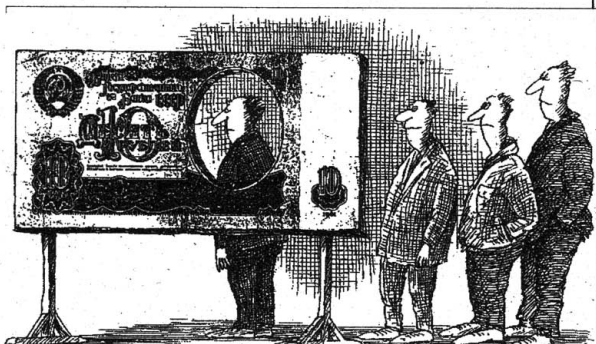
На цьому форумі обговорювали питання відкриття пільгових кредитних ліній Ексімбанку США для підприємств агропромислового комплексу нашої держави, а також пролонгуції українського уряду щодо пільгів виходу з кризи АПК України. Як наголосив керівник Української Ліги підприємців агропромислового комплексу Леонід Жозаченко, підвищення ефективності у галузі сільського господарства неможливо без проведення великомасштабних інвестицій. Тому наявні кредитні лінії за міжнародними угодами, наприклад, Ексімбанку США, а також

цільові кредити Світового банку та інших міжнародних інституцій потрібно надавати «в'язково» приватним підприємствам під заставу їхнього майна, в тому числі земель, та видачу відповідних урядових гарантій. У разі невиконання кредитотримувачем своїх зобов'язань вилучати його майно та передавати приватним структурам, які візьмуть відповідальність щодо боргів. Одним із основних завдань і обов'язком політичного уряду має бути створення реального ринку землі. Во якщомі земля не продаватимуть і не купуватимуть, то ніколи не можна буде визначити її вартість.

На думку Л. Жозаченка, повна реалізація потенціалу агропромислового комплексу України можлива лише за умови великомасштабної довгострокової діяльності, інтеграції цієї галузі до світової аграрної системи.

На семінарі виступив керівник представників АМР США Рам Хейгер.

Гроші дали. Але як їх використати?

ЧЕРЕЗ ТЕРНИ ДО ЗНАНЬ

КОМЕНТУЮЧИ випускний ранок у дитячому садку, дочка зі знаннями справи вказала на помилку у виконанні пісеньки «Прощай, наш садочок». Мовляв, це твір міновий, а не мажорний. На питання: чому? — вона здивовано спендала плечима:

— Ну як же? У школі ще важче буде...

І ось 1 вересня. Тісний шкільний двір звичайної (не елітарної) київської школи. Напереклад дощ розмив стадіонне поле, і урочисту лінійку довелося проводити на маленькому асфальтованому квадраті у багатоярусному варіанті — попереду молодші класи, позаду учні старші та вищі, а потім уже батьківський «гурт підтримки».

Ошатні діти: традиційно (біле, згорі, чорне знизу), та незвично — адеж шкільну форму скасували, квіти, усмішки, дітні враження, налякані усім цим гармідером першачки, мамі, тата, бабусі, дідуся — все змішалось на шкільному подвір'ї.

— Поглянь, які у Надьки туфлі...

— А в насній класній позамідухоріне платті, — долають уривчасті фрази школярів.

Ось хожу, хожу, щоб онук не побачив, — поскаржилася ще молода бабуся.

Цікаво, в якому він класі.

— В десятому... Але все одно дитина.

Урочиста лінійка. Таке все близьке та знайоме. За 20 років у нашій школі мало що змінилось. Тільки от постаріли вчителі, постаріла будівля та змінилася ідеологія — відтепер грають гімн України, на першому уроці в першому класі вчать «Реве та стогне Дніпр широкий», а разом з «Букварем» малюкам вручають вітальну листівку з фотокарткою Президента.

Що не кажи, а шлях до знань наших дітей буде справді нелегкий. Матеріальну базу вітчизняної середньої школи міцною не назвеш. Бракує підручників, прописів, навіть парт, не кажучи вже про наочні посібники. Та й «бойовий дух» викладачів в

останні роки помітно вичерпався — на голодний шаунок та на голому ентузіазмі сіяти розумне, добре, вічне не дуже-то хочеться.

Та сьогодні свято. І не буде по сумі. Ура?

Ольга ВІТЕР.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Ярмарки

«Щоденник» дорожчий за «Дневник»

ЦІЛИХ десять днів тривала виставка-ярмарок товарів дитячого асортименту в магазині «Піонер», що в центрі Запоріжжя. Її організовано вперше за розпорядженням Запорізької обласної державної адміністрації з тим, щоб і самим подивитися, і людям показати, які саме товари для дітей виготовляють підприємства області.

Висновок перший: про дітей підприємства області ще не забули. 42 з них виготовляють товари для малечі та підлітків. Та все ж особисто я, маючи двох школярів, лишився без покупки. Не через вередливий характер, а просто в інших країнських міста бачив необхідні дітям речі куди кращого естетичного оформлення, вищої якості і, найголовніше, дешевші. Скажімо, навіщо за «Щоденник» на ярмарку вкладати 81 тисячу, коли «Дневник» в іншому магазині коштує 64 тисячі. Що там, що тут, «п'ятірки» та «двійки» будуть однакові.

— Відверто кажучи, певне невдоволення є і в мене, — каже директор магазину Лариса Сторобіська. — Як перші покупки зацікавили: «Де ваші кантовані? А де взуття?» На жаль, їх асортимент дуже обмежений. Хоча ми добре розуміли, по якій товар до нас придуть покупки напередодні нового навчального року, і робили все, щоб заповнити полиці магазину не лише товарами закордонних підприємств. Задля цього за власною ініціативою виїхали на Дніпропетровську та Донецьку швейні фабрики, звернулися на Київську фабрику з пошиву трикотажних виробів «Каштан». Щоб закупити у них товар, взяли кредит у банку. Та все необхідне придати не вдалося.

Тож висновок другий — «кусяються» ціни. На ринках міста импорт коштує набагато дешевше. Ті самі ранці з Томом і Джері коштуватимуть рівно стільки, скільки ранці, виготовлені «Запоріжтрансформатором». Зате вітчизняний товар ще отримуватиме 15 відсотків торговельної надбавки, встановленої спеціально на період ярмарку. Адже орендодатеві приміщення, а йому містяться «Піонер», також хоча мати зиск, крім того, слід сплачувати за електроенергію та комунальні послуги, та ще й залишити на заробітку платіно... Виходить, загальна «накрутка» сягає мінімум 25-30 відсотків.

Висновок третій — можливо, для когось дещо несподіваний — такі ярмарки слід проводити частіше. Хоча для того, щоб показувати покупцям, на що здатні йти «фідни» підприємства. Той самий ранчик контерпу «Запоріжтрансформатор» за якістю і зручністю зовсім не поступається імпортному, хоча й менш розширенований. Не гірші від закордонських виробів наших плівоч з акціонерного товариства «Селена». Одне слово: і виробникам, і споживачам слід учитися бачити хороше у самих себе. Його вистачає, хоча за нинішніх умов, насамперед дорожчезі на сировину, підприємства вимушені скоротити або й припинити випуск товарів народного споживання. А за таких умов виставки-ярмарки допомагають власному виробничому виробництву на вітчизняний ринок.

Володимир ДУПАК.

Запоріжжя.

Скандал

Знайшли крайнього

ТРАСТОВА ліхтарна докочилася і до Чернігова. Найбільше від неї постраждали мало не 10 тисяч акціонерів «Гермес-Фінанс України», які нічи перетворилися у постійних порушників спокою обласного центру — знервованих пікетувальників та міскари, то обираючи, перекричавши прохідних чужих вулиць.

Серпнева сесія Чернігівської обласної Ради під тиском обурених громадян навіть прийняла звернення до Верховної Ради України з проханням навести чіткі законні рамки під діяльність довірливих товариств, які по суті своїй не несуть сьогодні майже ніякої відповідальності за власну фінансову діяльність. Місцеве ж влада через хибні законодавства стала крайньою у взаємодії носинах із збанкрутеними вкладниками.

Голова обласної Ради Петро Шаповал підписав розпорядження про комплексну перевірку діяльності довірливих товариств. Ясна річ, винні знову, може, й будуть знайдені і покарані. Але, на жаль, переважній більшості ошуканих навряд чи від того стане легше. Скажімо, Вищий арбітражний суд України поїно за позовом чернігівського довірливого товариства «Алькор-Північ», яке як філіал переправляло кошти вищої структури трастової компанії «Алькор-Траст», з останньої вирішив стягнути на користь чернігівців 22 мільярди карбованців. Але ж київське керівництво трасту і зібрані гроші перебувають у розпущу...

На жаль, гіркий досвід мало кого вчить... У селах області за безцінь скуповуються приватизаційні сертифікати. Люди продовжують вкладати гроші у «перспективні» трасти.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

Що день прийдешній нам готує

1 ВЕРЕСНЯ 1995 року почалися заняття у Міжнародному університеті фінансів. Цей вуз надзвичайно молодий — йому пішов лише третій рік. Та, як то кажуть, молодість — справа миттєва. На зміну їй приїде зрілість, а там і визнання.

У залі засідань вченої ради Національного технічного університету (КПІ), що є одним з фундаторів Міжнародного університету фінансів, зібрався викладачів університету, студентів-дружбурських і ті, хто, вперше переступив поріг вузу, а також учні фінансового ліцею, створеного при університеті. Перший проректор КПІ Юрій Якименко, ректор університету Анатолій Матвеев і директор ліцею Юрій Шукевич привітали новачків, не забули і про «піонерів».

Загалом все було, як і завжди. Президія, зал, вручення студентських квитків, посвячення у студенти.

Я звернувся до проректора університету Георгія Семіаїла:

— Як ви розцінюєте поділ вузів на державні і комерційні,

Alma mater

адже ваш вуз — комерційна структура?

— Загалом це закономірний процес. Важливо, який матимемо кінцевий результат. Гадаю, що майбутній спеціаліст — то товар. Оскільки ж це так, він має бути щонайвищої якості. Аби згодом випускник нашого вузу міг «продати» себе якнайдорожче: А можливо в подальшому ці функції має взяти на себе сам університет. Така наша мета. Переаюмови для цього є.

Ви знаєте, буквально протягом минулого року і ділових такого висновку: це вже не ті дітлахи, що вступили до настрорік. Змінилася манера поведінки, немає найвищих дитячих запитань... Тут уже за рік вони одержали частину фундаментальних знань, погляди, навичок.

— Кілька слів про навчальний процес і про колектив...

— Команда викладачів коментується у нас не заради профірма, а для діла. Як правило, це люди, пов'язані з практикою, знають, як знайти вихід з будь-якої критичної си-

туації, не судять однозначно. І найголовніше, їх поважають студенти.

Декого хотіли б назвати. Це — доцент Лазепко Ігор Михайлович, професор Волинка Григорій Іванович, доцент Ковальчук Євген Андрійович, доцент Ісаченко Слав Пантилеймонович, професор Мартиненко Микола Миколайович, доцент Діброва Тетяна Георгіївна, Будченко Юрій Павлович, Лебеденко Сергій Олександрович та Балога-Вікторія Олександрівна. Столярчук Георгій Степанович, Ткаченко Іван Терентійович та багато інших. Одне слово, нині навколо університету сконцентроване ядро професіоналів.

Що ж до навчального процесу, то ми намагаємось дати нашим студентам те, що передусім знадобиться їм у майбутньому, хоча деякі предмети викладаємо дещо ширше, ніж то передбачене програмою державних вузів. В університеті розроблено схему логічного розвитку викладання. Як вона виправдає себе, покаже час. Успіх залежатиме від обоюдної зацікавленості в ньому викладачів і студентів.

Валерій ЗВЕРЕСЬКИЙ.

ВИДАННЯ КНИЖОК — СПРАВА КОЗАЦЬКА

Мале підприємство «Козак» видає і розповсюджує книжкову продукцію. Його співробітники записують, що українська книжка в Україні користується попитом. Це твердження вони аргументують показниками своєї діяльності.

Лише за останній півроку «Козак» видали і розповсюдили понад 20 тисяч примірників книг. Завдяки цій фірмі побачили світ «Рестр війська Запорозького», «Чотирикутна зірка» Ярослава Орос, а також діловий поденник «Бізнес-організатор» українською та англійською мовами. Мале підприємство посприяло перевиданню «Берега чекан» Василя Симоненка, «Шляху» нації Юрія Бойка та збірника матеріалів «Олена Теліга».

Першою ластівкою «Козаків» стала книжка коміксів «Марко Пиріг — запорожець», наклад якої сягнув 100 тисяч. До речі, у вересні позаминулого року мале підприємство презентувало не видання 35 тисяч київських першокласників. До нового року планується видання другої частини книги коміксів. Значно меншим накладом, однак «у колорі».

Окрім цього, фірма прагне започаткувати серію видань, зокрема «Антологію сучасної української поезії» та «Український історичний роман». Свої видання «Козак» поширюють завдяки налагодженій торговельній мережі, що охоплює майже усі регіони України.

Наталія ПЕТЯХ.

Без води — ані туди ані сюди

Уточнимо, без чистої води. Фахівці-медики вважають, що через екологічні катаклізми на Дністрі, звідки беруть воду Одеса, що десятків міст і сотні сіл, різко зросла захворюваність людей: нині кожний третій одесит, скажімо, страждає внаслідок вживання недоброякісної води на жовчак-кам'яну та інші хвороби. Зважаючи на це, науково-технічна рада Одеської обласної народних депутатів оголосила конкурс на розроблення кращого бізнес-плану з виробництва й реалізації населенню питної води високої якості. В ньому запропоновано взяти участь фізичних та юридичних осіб, бізнес-плани можуть пропонувати нові виробництва чи реконструкції старих, аби лиш докорінно поліпшити якість води для населення міст і сіл, у тому числі пільгове забезпечення нею дитячих та медичних установ.

Конкурсна комісія, до якої увійшли відомі фахівці з екології, медицини, економіки, інженерів, науковців, представники облдержадміністрації, прийняв заяви та бізнес-плани до 1 жовтня, а до 1 листопада стануть відомі переможці конкурсу. Іх очікують не лише грошові премії, а й всьляке сприяння у втіленні пропонуваного бізнес-плану в практику.

Георгій ВОРОТНОК.

Одеса.

ПАРЛАЛЧ ПАРЛАМЕНТУ ЛІКУЮТЬ... ЗАКОНОМ

ПРОЕКТ Закону про вибори народних депутатів України, розроблений Комісією Верховної Ради з питань правової політики та судово-правової реформи, буде внесено невдовзі на розгляд парламенту і, очевидно, він змусить пожаляти дискусію в сесійному залі. Принаймні вже нині фактично одностайно цей законопроект досить неоднозначно. Зокрема, голова Центральної виборчої комісії Іван Ємець (Дів. «Г» за 9 — 10.08, 17 — 18.08), докладно аналізуючи положення новонародженого документа, висловлює чимало критичних зауважень на його адресу. Безперечно одне: законопроект передбачає якісно новий характер виборчого процесу, зміну не лише виборчої системи, а й психології виборців, адже перехід від мажоритарної системи до змішаної, пропорційно-мажоритарної, ламатиме і наш стереотипний підхід до голосування. Про концепцію нового проекту розповідає один з його найактивніших авторів — заступник голови Комісії з питань правової політики та судово-правової реформи, народний депутат Олександр ЛАВРИНОВИЧ.

— Пікава річ. Перед кожними виборами в Україні ухвалюють новий виборчий закон. Ось і нині ламасмо списи довкола законодавчого акта на знайому тему...

— З одного боку, це добре, бо свідчить про те, що з'являється розуміння необхідності демократичних виборів і їхньої регламентації. А з другого боку, підкреслює: і досі не було розв'язано принципової концептуальної проблеми — типу виборчої системи як інструмента творення представницького органу. Ось і потрібно шукати щось нове.

Власне, маємо вирішити — який парламент потрібний Україні. Чи задовольняє його склад виборців після виборів 90-го і 94-го років? Не задовольняє. Принаймні так стверджує більшість осіб, що потрапили під соціологічне опитування. Отже, треба щось змінювати.

Що не задовольняє найбільше? Шедість дискусій і відсутність результатів. Чому це так? Тому що рішення в парламенті ухвалюють більшістю голосів, і треба, щоб була ця

найточніше відображено волю людей. Це найважливіше у новому виборчому законі.

— Після минулих виборів надходило багато скарг, заяв, позовів до суду, а також пропозицій про розпуск Центральної виборчої комісії: мовляв, вона не реагувала на численні порушення під час виборчої кампанії.

— Гадаю, що головна причина порушень була не в роботі Центризбиркому, а в запропонованій системі виборів. Потрібно було шукати шлях зведення до мінімуму можливих порушень навіть з теоретичної точки зору.

— Нині змінюється підхід до формування списків виборців...

Так, раніше дільничні комісії починали складати списки перед виборчими кампаніями. При цьому допускали багато порушень, інколи кількість громадян плутучо скорочували, інколи — навпаки: в списках були люди, які в даному місці не проживали. А тепер є постійно діючий список. Взагалі закон приймають зазвичай, тобто вибори не післязавтра, і є ще час на підготовку до них, на виконання закону. Органи місцевого самоврядування, виконавчі структури органів державної адміністрації повинні зайнятися складанням списків. А роль дільничних виборчих комісій полягає в тому, щоб вони проконтролювали правильність складання цих списків. Це один момент. Другий — контроль за розумілих з контрольних талонів виборчих бюлетенів. В Україні так ще не застосовували, але це поширене в багатьох державах, де немає електронної системи голосування, а як і в нас, використовують бюлетені. Кількість людей фіксують за цими талонами, на яких стоїть підпис члена комісії, що видає талон. Це теоретично значно ускладнює можливі й неможливі порушення. Хоча, може, на практиці хтось «дотепний» і знайде «вихід». Але за такого підходу постає цілком персоналізована ситуація для того, хто видає талони. На дільниці, скажімо, тисяча виборців, і всі талони пронумеровано — від першого до тисячного, з підписами. Якщо хтось щось підтасував, то його дуже легко можна «вирахувати».

— Як ви розумієте, це означає, що в Україні так ще не застосовували, але це поширене в багатьох державах, де немає електронної системи голосування, а як і в нас, використовують бюлетені. Кількість людей фіксують за цими талонами, на яких стоїть підпис члена комісії, що видає талон. Це теоретично значно ускладнює можливі й неможливі порушення. Хоча, може, на практиці хтось «дотепний» і знайде «вихід». Але за такого підходу постає цілком персоналізована ситуація для того, хто видає талони. На дільниці, скажімо, тисяча виборців, і всі талони пронумеровано — від першого до тисячного, з підписами. Якщо хтось щось підтасував, то його дуже легко можна «вирахувати».

— Як ви розумієте, це означає, що в Україні так ще не застосовували, але це поширене в багатьох державах, де немає електронної системи голосування, а як і в нас, використовують бюлетені. Кількість людей фіксують за цими талонами, на яких стоїть підпис члена комісії, що видає талон. Це теоретично значно ускладнює можливі й неможливі порушення. Хоча, може, на практиці хтось «дотепний» і знайде «вихід». Але за такого підходу постає цілком персоналізована ситуація для того, хто видає талони. На дільниці, скажімо, тисяча виборців, і всі талони пронумеровано — від першого до тисячного, з підписами. Якщо хтось щось підтасував, то його дуже легко можна «вирахувати».

— Як ви розумієте, це означає, що в Україні так ще не застосовували, але це поширене в багатьох державах, де немає електронної системи голосування, а як і в нас, використовують бюлетені. Кількість людей фіксують за цими талонами, на яких стоїть підпис члена комісії, що видає талон. Це теоретично значно ускладнює можливі й неможливі порушення. Хоча, може, на практиці хтось «дотепний» і знайде «вихід». Але за такого підходу постає цілком персоналізована ситуація для того, хто видає талони. На дільниці, скажімо, тисяча виборців, і всі талони пронумеровано — від першого до тисячного, з підписами. Якщо хтось щось підтасував, то його дуже легко можна «вирахувати».

— Як ви розумієте, це означає, що в Україні так ще не застосовували, але це поширене в багатьох державах, де немає електронної системи голосування, а як і в нас, використовують бюлетені. Кількість людей фіксують за цими талонами, на яких стоїть підпис члена комісії, що видає талон. Це теоретично значно ускладнює можливі й неможливі порушення. Хоча, може, на практиці хтось «дотепний» і знайде «вихід». Але за такого підходу постає цілком персоналізована ситуація для того, хто видає талони. На дільниці, скажімо, тисяча виборців, і всі талони пронумеровано — від першого до тисячного, з підписами. Якщо хтось щось підтасував, то його дуже легко можна «вирахувати».

— Як ви розумієте, це означає, що в Україні так ще не застосовували, але це поширене в багатьох державах, де немає електронної системи голосування, а як і в нас, використовують бюлетені. Кількість людей фіксують за цими талонами, на яких стоїть підпис члена комісії, що видає талон. Це теоретично значно ускладнює можливі й неможливі порушення. Хоча, може, на практиці хтось «дотепний» і знайде «вихід». Але за такого підходу постає цілком персоналізована ситуація для того, хто видає талони. На дільниці, скажімо, тисяча виборців, і всі талони пронумеровано — від першого до тисячного, з підписами. Якщо хтось щось підтасував, то його дуже легко можна «вирахувати».

— Як ви розумієте, це означає, що в Україні так ще не застосовували, але це поширене в багатьох державах, де немає електронної системи голосування, а як і в нас, використовують бюлетені. Кількість людей фіксують за цими талонами, на яких стоїть підпис члена комісії, що видає талон. Це теоретично значно ускладнює можливі й неможливі порушення. Хоча, може, на практиці хтось «дотепний» і знайде «вихід». Але за такого підходу постає цілком персоналізована ситуація для того, хто видає талони. На дільниці, скажімо, тисяча виборців, і всі талони пронумеровано — від першого до тисячного, з підписами. Якщо хтось щось підтасував, то його дуже легко можна «вирахувати».

— Як ви розумієте, це означає, що в Україні так ще не застосовували, але це поширене в багатьох державах, де немає електронної системи голосування, а як і в нас, використовують бюлетені. Кількість людей фіксують за цими талонами, на яких стоїть підпис члена комісії, що видає талон. Це теоретично значно ускладнює можливі й неможливі порушення. Хоча, може, на практиці хтось «дотепний» і знайде «вихід». Але за такого підходу постає цілком персоналізована ситуація для того, хто видає талони. На дільниці, скажімо, тисяча виборців, і всі талони пронумеровано — від першого до тисячного, з підписами. Якщо хтось щось підтасував, то його дуже легко можна «вирахувати».

— Як ви розумієте, це означає, що в Україні так ще не застосовували, але це поширене в багатьох державах, де немає електронної системи голосування, а як і в нас, використовують бюлетені. Кількість людей фіксують за цими талонами, на яких стоїть підпис члена комісії, що видає талон. Це теоретично значно ускладнює можливі й неможливі порушення. Хоча, може, на практиці хтось «дотепний» і знайде «вихід». Але за такого підходу постає цілком персоналізована ситуація для того, хто видає талони. На дільниці, скажімо, тисяча виборців, і всі талони пронумеровано — від першого до тисячного, з підписами. Якщо хтось щось підтасував, то його дуже легко можна «вирахувати».

— Як ви розумієте, це означає, що в Україні так ще не застосовували, але це поширене в багатьох державах, де немає електронної системи голосування, а як і в нас, використовують бюлетені. Кількість людей фіксують за цими талонами, на яких стоїть підпис члена комісії, що видає талон. Це теоретично значно ускладнює можливі й неможливі порушення. Хоча, може, на практиці хтось «дотепний» і знайде «вихід». Але за такого підходу постає цілком персоналізована ситуація для того, хто видає талони. На дільниці, скажімо, тисяча виборців, і всі талони пронумеровано — від першого до тисячного, з підписами. Якщо хтось щось підтасував, то його дуже легко можна «вирахувати».

— Як ви розумієте, це означає, що в Україні так ще не застосовували, але це поширене в багатьох державах, де немає електронної системи голосування, а як і в нас, використовують бюлетені. Кількість людей фіксують за цими талонами, на яких стоїть підпис члена комісії, що видає талон. Це теоретично значно ускладнює можливі й неможливі порушення. Хоча, може, на практиці хтось «дотепний» і знайде «вихід». Але за такого підходу постає цілком персоналізована ситуація для того, хто видає талони. На дільниці, скажімо, тисяча виборців, і всі талони пронумеровано — від першого до тисячного, з підписами. Якщо хтось щось підтасував, то його дуже легко можна «вирахувати».

— Як ви розумієте, це означає, що в Україні так ще не застосовували, але це поширене в багатьох державах, де немає електронної системи голосування, а як і в нас, використовують бюлетені. Кількість людей фіксують за цими талонами, на яких стоїть підпис члена комісії, що видає талон. Це теоретично значно ускладнює можливі й неможливі порушення. Хоча, може, на практиці хтось «дотепний» і знайде «вихід». Але за такого підходу постає цілком персоналізована ситуація для того, хто видає талони. На дільниці, скажімо, тисяча виборців, і всі талони пронумеровано — від першого до тисячного, з підписами. Якщо хтось щось підтасував, то його дуже легко можна «вирахувати».

— Як ви розумієте, це означає, що в Україні так ще не застосовували, але це поширене в багатьох державах, де немає електронної системи голосування, а як і в нас, використовують бюлетені. Кількість людей фіксують за цими талонами, на яких стоїть підпис члена комісії, що видає талон. Це теоретично значно ускладнює можливі й неможливі порушення. Хоча, може, на практиці хтось «дотепний» і знайде «вихід». Але за такого підходу постає цілком персоналізована ситуація для того, хто видає талони. На дільниці, скажімо, тисяча виборців, і всі талони пронумеровано — від першого до тисячного, з підписами. Якщо хтось щось підтасував, то його дуже легко можна «вирахувати».

— Як ви розумієте, це означає, що в Україні так ще не застосовували, але це поширене в багатьох державах, де немає електронної системи голосування, а як і в нас, використовують бюлетені. Кількість людей фіксують за цими талонами, на яких стоїть підпис члена комісії, що видає талон. Це теоретично значно ускладнює можливі й неможливі порушення. Хоча, може, на практиці хтось «дотепний» і знайде «вихід». Але за такого підходу постає цілком персоналізована ситуація для того, хто видає талони. На дільниці, скажімо, тисяча виборців, і всі талони пронумеровано — від першого до тисячного, з підписами. Якщо хтось щось підтасував, то його дуже легко можна «вирахувати».

— Як ви розумієте, це означає, що в Україні так ще не застосовували, але це поширене в багатьох державах, де немає електронної системи голосування, а як і в нас, використовують бюлетені. Кількість людей фіксують за цими талонами, на яких стоїть підпис члена комісії, що видає талон. Це теоретично значно ускладнює можливі й неможливі порушення. Хоча, може, на практиці хтось «дотепний» і знайде «вихід». Але за такого підходу постає цілком персоналізована ситуація для того, хто видає талони. На дільниці, скажімо, тисяча виборців, і всі талони пронумеровано — від першого до тисячного, з підписами. Якщо хтось щось підтасував, то його дуже легко можна «вирахувати».

— Як ви розумієте, це означає, що в Україні так ще не застосовували, але це поширене в багатьох державах, де немає електронної системи голосування, а як і в нас, використовують бюлетені. Кількість людей фіксують за цими талонами, на яких стоїть підпис члена комісії, що видає талон. Це теоретично значно ускладнює можливі й неможливі порушення. Хоча, може, на практиці хтось «дотепний» і знайде «вихід». Але за такого підходу постає цілком персоналізована ситуація для того, хто видає талони. На дільниці, скажімо, тисяча виборців, і всі талони пронумеровано — від першого до тисячного, з підписами. Якщо хтось щось підтасував, то його дуже легко можна «вирахувати».

— Як ви розумієте, це означає, що в Україні так ще не застосовували, але це поширене в багатьох державах, де немає електронної системи голосування, а як і в нас, використовують бюлетені. Кількість людей фіксують за цими талонами, на яких стоїть підпис члена комісії, що видає талон. Це теоретично значно ускладнює можливі й неможливі порушення. Хоча, може, на практиці хтось «дотепний» і знайде «вихід». Але за такого підходу постає цілком персоналізована ситуація для того, хто видає талони. На дільниці, скажімо, тисяча виборців, і всі талони пронумеровано — від першого до тисячного, з підписами. Якщо хтось щось підтасував, то його дуже легко можна «вирахувати».

— Як ви розумієте, це означає, що в Україні так ще не застосовували, але це поширене в багатьох державах, де немає електронної системи голосування, а як і в нас, використовують бюлетені. Кількість людей фіксують за цими талонами, на яких стоїть підпис члена комісії, що видає талон. Це теоретично значно ускладнює можливі й неможливі порушення. Хоча, може, на практиці хтось «дотепний» і знайде «вихід». Але за такого підходу постає цілком персоналізована ситуація для того, хто видає талони. На дільниці, скажімо, тисяча виборців, і всі талони пронумеровано — від першого до тисячного, з підписами. Якщо хтось щось підтасував, то його дуже легко можна «вирахувати».

ної Ради. Хоча у країнах світу вона переважно під егідою двох гілок влади, а в деяких — лише виконавчої. Скажімо, в Угорщині ця Німецька виборча комісія формує Міністерство внутрішніх справ. В деяких інших країнах — виконавча влада з судовою, або парламент з судовою. Меншою мірою тут уже ближче до американського зразка, коли парламент разом з Президентом. Мені здається — це нормальний підхід, коли виборча адміністрація відчуває свою силу, авторитет, потрібність суспільству. Окружні комісії (є певна зміна першого варіанта законопроекту) цілком формуватимуться органами державної адміністрації. Але за поданням політичних партій, які беруть участь у виборчому процесі, при цьому обов'язково плативність цюнайменше одного представника у складі цієї комісії. Обов'язкова.

І ще один момент. Якщо якась партія не оформила чи часно не подала свою кандидатуру і її представника немає в складі комісії, вона має право направити туди свого члена для ознайомлення з усією виборчою документацією, з правом брати участь у засіданнях, висловлювати власну точку зору у роз'ясненні будь-яких проблем, але без права голосування.

Передбачено можливість участі самої партії у виборах: після того, як вона отримає підтримку свого списку в 100 тисяч виборців і буде зареєстрована Центризбиркомом. Це може бути блок партій, які висловили спільну платформу і спільний список на вибори.

Як формується список? У законі визначено, що право на формування списку мають тільки найвищі представницькі органи партій чи блоків — з'їзд або конференція. А далі вони самі вирішуватимуть черговість розташування у цьому списку кандидатів (обов'язкова вимога, що цей

ПЕРЕДБАЧЕНО можливість участі самої партії у виборах: після того, як вона отримає підтримку свого списку в 100 тисяч виборців і буде зареєстрована Центризбиркомом. Це може бути блок партій, які висловили спільну платформу і спільний список на вибори.

список має формуватися шляхом таємного голосування). І потім люди голосуватимуть не тільки за виборчу платформу, яка є обов'язковою вимогою, а буде й повний перелік усіх прізвищ (до 225), дата народження, рід занять, де працює, де проживає. Це загальні дані, а якіми можна ознайомитися на кожній дільниці, а в бюлетені буде зазначено назву партії або виборчого блоку і під ним написано три перші прізвища, які стоять у тому списку.

За бажання можна подивитися на цей список, тобто виборці будуть повною поінформовані і про політичні напрями, і про осіб, стосовних до них.

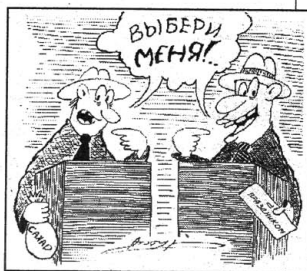
— У державі буде один загальнонаціональний округ?

— Так. Ми мусимо заохочувати створення загальнонаціональних політичних сил, і для держави важливо, щоб не було переважання регіоналізму. Щоб комуніст з Львова сидів поруч з комуністами з Луганська. Назвіть область, і я можу сказати, який він політичний орієнтації.

— Соцпартія. Рух більш чи менш розбереться між собою. Але ж у нас зареєстровано вже чотири десятки партій, велика кількість яких мають лише назву, а не авторитет...

— Розумію, що ви хочете запитати. Сама вимога, щоб реєстрацію партійного списку підтримали 100 тисяч виборців, багато партій поставити поза межами цього процесу.

— Ось це запитання. Партію мають підтримати 100 тисяч ви-

борців, а окремого кандидата, щоб він зареєструвався?

— Окремого кандидата, якщо він не належить до цих партій, буде висунуто виборцями. Йому треба буде набрати 2 тисячі голосів у своєму окрузі на підтримку.

А як відбувається сама система вибирання підписів? Вона дуже різниці від попередньої?

Система вибору трішки модернізована і спрощена. Мають бути 18-19 років народження, місце проживання, щоб можна було знати, чи належить до цього округу. І реквізити будь-якого документа, який засвідчує особу.

Є ще дві проблеми. На жаль, виникли непорозуміння з фракцією комуністів. Вони запропонували вписати: для визнання виборів такими, що відбулися, треба, щоб проголосували 25 відсотків від кількості всіх виборців. Цього положення в проекті немає, бо сама ідеологія, підхід до цього питання інший. Якщо ми хочемо сказати, що голосування для людей обов'язкове, то за нехтування цього обов'язку потрібно передбачати санкції, адміністративні чи кримінальні. Якщо ми стверджуємо, що голосування — це вільна справа людей, тоді вимагати, щоб людина обов'язково прийшла на вибори, немає потреби. Треба враховувати ситуацію, що якась частина людей не бере участі в голосуванні, а решта — політично свідомі — роблять цей вибір для всієї держави.

Спад активності наставав на повторних голосуваннях, на повторних виборах. У запропонованій системі цього немає. За такої системи парламент буде сформовано практично за один день. Це і для держави ощадливіше. Бо вибори — це гроші кожної людини, незалежно від того, чи ходять вона на вибори чи ні. А в такій системі ми здешевимо виборчу кампанію. І даємо можливість реалізувати право кожній людині на формування дієздатного парламенту. Це другий політичний здобуток. І ще одне. Законопроект називає точно визначену дату виборів: це перша неділя квітня кожного четвертого року.

— Як ви прогнозуєте розвиток подій довкола цього законодавчого акта на сесії, що незабаром розпочне роботу?

СПАД активності наставав на повторних голосуваннях, на повторних виборах. У запропонованій системі цього немає. За такої системи парламент буде сформовано практично за один день.

— Сподіваюся, що здоровий глузд перекоже, що мої колеги незалежно від політичної орієнтації не дуже зволікатимуть із його прийняттям. Адже потрібно зазвичай попрацювати над технологією виборів. Підготувати матеріально-технічну базу. Треба, щоб кожний громадянин України ще задовго до виборів знав, як він може реалізувати свої права.

Інтерв'ю взяла
Світлана ПИСАРЕНКО.
Мал. Артура СУХАНОВА.

Теплові електростанції (ТЕС) складають 67,6 % від загальної електрогенеруючої потужності країни. Відомо також, що теплова енергетика України перебуває в кризовому стані. Більша частина турбінного та котельного устаткування відпрацювала вже не тільки розрахунковий ресурс (100 тис. годин), але й продовжений ресурс (170—200 тис. годин).

Вугільні ТЕС працюють на непродуктивних низькоякісних паливах, що призводить до значного зниження потужності, маневрової здатності, погіршення екологічних показників. Крім того, через низьку реакційну здатність цих палив їх потрібно спалювати зі значними домішками природного газу та мазуту.

У Об'єднаній енергосистемі України (ОЕС) висока питома вага атомних електростанцій, що працюють у базовому (сталому) режимі. Тому практично усі типи ТЕС, включаючи потужні газомазутні блоки 800 МВт, працюють у нерозрахунковому змінному режимі. Це призводить до перевитрат асфінтних палив, передчасного зношення обладнання і збільшення шкідливих викидів.

Серед багатьох проєктів і програм, так чи інакше пов'язаних з проблемою заміщення потужностей ЧАЕС, на особливу увагу заслуговують добре опрацьовані пропозиції Міненерго і Держкоматому України. Фахівці Науково-технічної спілки енергетиків та електротехніків України (НТСЕУ) здійснили спробу дати об'єктивний аналіз різних варіантів заміщення потужностей ЧАЕС.

ПРОПОЗИЦІЯ МІНЕНЕРГО УКРАЇНИ передбачає первочергове фінансування реконструкції та реабілітації існуючих енергоблоків паливовугільних та газомазутних ТЕС із підвищенням потужності, енергетичної ефективності та продовженням строків експлуатації обладнання, заміщення застарілих енергоблоків на блоки із сучасними котлами, прагнучи до технологічного спалювання вугілля та відходів бузлезабачення у циркулюючому киплячому шарі (ЦКС).

Головна мета програми — вихід із кризового стану енергетики, збереження енергетичного комплексу країни від руйнування, підвищення ефективності енергетичного обладнання, збереження досвідчених кадрів в енергетиці вугільній і енергомашинобудівній промисловості, поступове зменшення імпорту природного газу (насамперед російського) та збільшення використання вугілля та відходів бузлезабачення, які є в Україні.

ПРОПОЗИЦІЯ ДЕРЖКОМАТОМУ УКРАЇНИ передбачає будівництво сучасної парогазової електричної станції (ПГЕС) у районі Славутича. Відтак з'явиться додаткове джерело фінансування програми будівництва Чорнобильської АЕС із експлуатації на соціального захисту жителів Славутича, частково буде задієно персонал ЧАЕС.

Узгоджений рівень компенсаційних потужностей, що забезпечує еквівалентне заміщення потужностей ЧАЕС, становить за обома пропозиціями близько 2000 МВт. Саме такий рівень потужностей було прийнято нами за базовий. Вихідні дані, необхідні для порівняння обох варіантів, було отримано з аналізу та узагальнення багатьох поглядів на зазначену проблему, що містяться в матеріалах відомств, пропозицій закордонних фірм та науково-технічної громадськості, які надійшли до Науково-технічної спілки енергетиків.

Аналіз виробничо-технічних чинників. Варіант реконструкції існуючих вугільних і газомазутних ТЕС має орієнтацію на зниження обсягів споживання природного газу, що імпортується, та збільшення використання власного твердого палива.

Зменшення споживання природного газу досягається внаслідок реконструкції паливовугільних блоків із зменшенням застосування природного газу та мазуту для ініціації горіння (підсвічування), надбудови існуючих газомазутних блоків 300 та 800 МВт газовими турбінами за схемою парогазової

установки, що дозволяє підвищити ККА до 45—47 відсотків, і заміщення застарілих блоків потужністю 100 МВт на нові, які працюють за сучасною технологією спалювання низькоякісного вугілля та відходів бузлезабачення, запаси яких оцінюються у 180 млн тонн. Важливо, що всі варіан-

ти тут треба зважити на можливі ускладнення проблем забезпечення природним газом зважаючи на можливі довільні зміни цін на газ внаслідок суто політичних міркувань.

За екологічними чинниками (зокрема, питомими викидами оксидів азоту на одиницю виробленої електричної

Що матимемо замість ЧАЕС?

БЕЗПЕРЕЧНО, виведення ЧАЕС з експлуатації викличе цілу низку серйозних проблем, що потребують для їх розв'язання значних коштів. Цей крок має максимально відповісти національним інтересам України в економічному, науково-технічному, соціальному та інших аспектах. Насамперед досягнення енергетичної незалежності України шляхом використання відходів власних енергетичних ресурсів і власного енергетичного обладнання, збільшення потенціалу паливно-енергетичного та енергомашинобудівного комплексів України. Крім того, вкрай важливо зменшити забруднення навколишнього середовища, а також зберегти робочі місця для висококваліфікованого персоналу енергетики.

ти модернізації ТЕС орієнтовані на переважне застосування вітчизняного енергетичного обладнання, частка якого має досягти у майбутньому 90 процентів. Реконструкція також дозволить на 20—30 років збільшити строк експлуатації енергоблоків сумарною потужністю 7000 МВт, обладнання яких зараз у надзвичайно незадовільному стані.

Альтернативний варіант — спорудження парогазової електростанції поблизу Славутича — забезпечує істотне підвищення енергетичної ефективності використання природного газу, застосування найсучаснішого енергетичного обладнання. Важливо відзначити, що спорудження ПГЕС дозволить збільшити маневрову потужність ОЕС України втричі. Однак, на думку фахівців, концентрація маневрової потужності ОЕС на одній електростанції має істотні вади, оскільки вона певною мірою ускладнює роботу електричних мереж і призводить до зайвих втрат енергії внаслідок збільшення міжстанційних перетоків.

Цікавота орієнтованості такого варіанта на імпорти поставок обладнання, палива, запчастин не сприяє зменшенню енергетичної залежності України, що дуже важливо.

ЩОДО ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИХ ЧИННИКІВ, то за приблизно однаковими рівнями існуючих (без урахування вартості палива) варіант реконструкції ТЕС забезпечує дещо меншу, ніж за варіантом ПГЕС, собівартість електроенергії за рахунок нижчих цін на вугілля та відходи бузлезабачення. Крім того, більш реально виглядає орієнтація на кредити для проведення реконструкції ТЕС, ніж стабілізація на фінансування (за рахунок Світового співтовариства) будівництва ПГЕС і вартості природного газу за 10 років експлуатації.

енергії ПГЕС, безперечно, переважає всі інші типи енергетичного устаткування. Але тут треба зважити на те, що затратені кошти на спорудження ПГЕС не дозволять зменшити шкідливі викиди існуючих ТЕС, а отже, і загальний обсяг шкідливих викидів електростанцій в цілому.

Водночас, здійснення запалюваних заходів за варіантом Міненерго у повному обсязі дозволить зменшити викиди оксидів азоту та сірки на 30—40 відсотків. При цьому річні викиди небезпечних оксидів азоту від усіх ТЕС зменшаться із 650 тис. тонн до 150 тис. тонн. Істотно, що за цим варіантом викиди зменшуються саме в екологічно небезпечних промислових зонах Донецько-Придніпровського регіону.

Соціальний аспект застосування варіанта міненергівської реконструкції полягає в тому, що він, по-перше, дозволяє отримати більшу, ніж за альтернативним варіантом, кількість робочих місць для енергетиків (6000 проти 250 місць). По-друге, реконструкція передбачає освоєння сучасних технологій котлобудування і виробництва парових та газових турбін, часткову модернізацію вугільних підприємств. Завдяки цьому створюється (зберігається) значна кількість робочих місць у цих галузях (близько 100 тис. місць).

Крім того, варіант реконструкції ТЕС забезпечує досвідченими вітчизняними кадрами, виробничою та ремонтною базами. Ці фактори, відсутні у варіанті ПГЕС. Варіант ПГЕС лише частково розв'язує проблему зайнятості працівників ЧАЕС (250 місць на 5500 працюючих). Освоєння сучасних технологій на вітчизняних підприємствах енергомашинобудування та подальше поширення досвіду маловартісної реконструкції ТЕС дозволить провести майбутню перебудову всієї теплової енергетики України без додаткових інвестицій для створення но-

вих станційних площадок, промислової та соціальної інфраструктури.

На нашу думку, саме пропозиція Міненерго найбільше відповідає пріоритетним засадам Національної енергетичної програми України до 2010 року, яку в першому читанні прийнято Верховною Радою України.

Вчені та фахівці дійшли висновку, що найбільше відповідає національним і довгостроковим інтересам України не будівництво нової електростанції, а реконструкція і модернізація існуючих ТЕС. Будувати нову теплову електростанцію з метою створення гарантованого механізму фінансування чорнобильської програми — нонсенс. Чому? По-перше, нема гарантій, що вона буде постійно працювати і давати прибуток. По-друге, ми будемо цивілізованою сучасною правовою державою, а не конгломерат окремих відомчих князівств. Якщо йти за логікою прихильників будівництва ПГЕС, то виведенню з експлуатації кожної з п'яти атомних електростанцій України має передувати будівництво власної теплової електростанції.

ТОЖ би казав про побудову нафтохімії, з якою великі високотехнологічні державні діалікоботи здійснюють варіанта будівництва ПГЕС або вугільної ТЕС біля Славутича. Протиприродно, а не беззастовідно, чий або корпоративний підхід при розв'язанні цього питання.

На наш погляд, Кабінет міністрів України має офіційно надіслати до урядів країн «великої сімки» і Європейського Союзу, до міжнародних фінансових організацій пропозиції щодо комплексного розв'язання проблеми виведення Чорнобильської АЕС з експлуатації і компенсації втрат її потужностей. Науково-технічна спілка енергетиків та електротехніків України із залученням провідних фахівців багатьох галузей і відомств розробила «Ядерно-теплоенергетичну концепцію заміщення ЧАЕС», в якій враховано пропозиції Міненерго, Держкоматому та інших відомств та деяких іноземних фірм. Цю концепцію можна рекомендувати уряду для підготовки відповідних рішень.

Основні етапи реалізації концепції передбачають:

— зняття з експлуатації ЧАЕС з перетворенням її в екологічно безпечний об'єкт;

— перетворення об'єкта «Укриття» в екологічно безпечну систему; закінчення будівництва та введення в експлуатацію двох енергоблоків з реакторами ВВЕР-1000 на Рівненській та Хмельницькій АЕС;

— спорудження науково-технічного центру ядерної безпеки з метою створення робочих місць для персоналу ЧАЕС;

— підвищення встановлених потужностей теплової енергетики за рахунок реконструкції та модернізації існуючих ТЕС;

— проведення реконструкції підприємств енергомашинобудування та вугільного сектора економіки України.

Заміщення електричної потужності ЧАЕС за даною концепцією відбувається шляхом збільшення потужності як атомних, так і теплових електростанцій.

Для реалізації основних етапів концепції потрібно 10 років і 5 млрд. доларів США.

Частину коштів на проведення цих робіт має бути надано Україні Міжнародним співтовариством у вигляді грантів як компенсація втрат у зв'язку з дотримуванням виведенням ЧАЕС з експлуатації. Його величина близько 2 млрд. доларів. А реконструкція діючих ТЕС із збільшенням потужності на 2000 МВт і реконструкція підприємств енергомашинобудування та вугільної промисловості мають здійснюватися за рахунок, в основному, довгострокових пільгових кредитів міжнародних фінансових організацій.

Юрій ОРОБЕЦЬ, народний депутат України, член Постійної комісії Верховної Ради з питань паливно-енергетичного комплексу, транспорту і зв'язку; Геннадій ЧАСТІЛІВ, віце-президент НТСЕУ, академік НАН України;

Олександр ДУПАК, віце-президент НТСЕУ.

НАФТОВА АФЕРА, або Велика «локшина» по-магновськи

ОСЬ УЖЕ протягом багатьох місяців точиться судова справа між спільним науково-виробничим малим підприємством — фірмою «Магнов» і Лисичанським нафтопереробним заводом. Колектив заводу не погоджується з рішенням Вищого арбітражного суду України (ВАСУ) про стягнення з нього 225 мільярдів карбованців на користь комерційної структури.

Позови, зустрічні позови... А справа поки що не знаходить логічного завершення. Зневірившись знайти правду в судах, колектив заводу 15 листопада 1994 року звернувся з колективним листом (понад чотири тисячі підписів) до Президента Л. Кучми. Однак і він передав звернення трудового колективу до Генеральної прокуратури України. А та, у свою чергу, відповідала: мовляв, ми «вечерпали» всі передбачені законом засоби щодо рішення Вищого арбітражного суду...

Переконавшись, що і Президент, і Генпрокуратура до них байдужі, заводчани скористалися ще одним можливостю — звернулися до Верховної Ради через свого народного депутата Є. Анненкова. Суть справи він виклав в інтерв'ю, переданому до редакції нашої газети. От якими бачить він справжні причини проблеми і можливі шляхи її розв'язання на основі Закону.

Прийняте арбітрами Вищого арбітражного суду України рішення у справі № 7/6-НГ від 25.01.1994 р. є всі підстави вважати незаконним. Підстави? Ось вони: недоведеність обставин, що мають значення для справи, як арбітражний суд визнав за встановлених; невідповідність висновків, викладених у рішенні, обставинам справи; неправильне застосування норм матеріального і процесуального права. Все це спричинилося до приховання факту заповнення держави, по-перше, величезної шкоди. По-друге, до явно необгрунтованого покладення відповідальності на Лисичанський нафтопереробний завод (НПЗ). По-третє, до юридично неправильного визначення форми і розміру відповідальності Лисичанського НПЗ.

Розглянемо ці пошкодження докладніше.

1. Знайшли «стрілочника»?

З обставин справи бачимо, що арбітри безпідставно відхилили заяву Лисичанського НПЗ про притягнення як співвідповідача Держкомітету України по нафті і газу. Якби вони задовольнили таку заяву, то, безумовно, змусили б бути бачити весь ланцюжок взаємодій усіх учасників, так чи інакше причетних до цього спору. Інакше кажучи, арбітри з'ясували б численні обставини, що мають істотне значення для справи.

Однак усе зведлося до пошуку «стрілочника». А саме: арбітри почали досліджувати лише одну ланку фірми «Магнов» — Лисичанський НПЗ. Рішуні ланок штучно відіслали, спростивши собі завдання на шкоду встановленню істини у спорі. В результаті багато які обставини залишилися нез'ясованими, а завдані Україні величезні збитки вдалося приховати. За найскромнішими підрахунками самого позивача, фірми «Магнов», вони становили понад 17 млрд. рублів, тобто понад 320 млрд. крб., або 34 млн. доларів США. Завдання збитків стало можливим завдяки хитромудрим комбінаціям самого позивача — фірми «Магнов» та АТ «ВАНК» (Москва). Про суть комбінації трохи пізніше. В результаті, як бачимо з наявних документів і заповідей фірми «Магнов», за ту саму нафту російські підприємства двічі отримували оплату від України. Цікаво, що арбітри не тільки не передали відповідну інформацію правоохоронним органам, а навіть не зважили за потрібне направили окрему ухвалу на адресу Держкомітету України з нафти і газу.

Звичайно, належить з'ясувати ще цілу низку принципів питань. Чи одержала фірма «Магнов» відшкодування від АТ «ВАНК» за передані їй права на одержання нафтопродуктів за угодою № 2 до договору № 39, або ж вона сама напускає туману? Чи провело АТ «ВАНК» самостійно аферу з повторним продажем нафти Україні разом з фірмою «Магнов» чи спільно з Держкомітетом України з нафти і газу? Чи стала афера через недолуга Держкомітету, чи вчинено кримінальною карано діяння? Від відповіді на ці запитання безпосередньо залежить, притягати НПЗ до відповідальності чи ні. Якщо ні, то кого визнати винним: АТ «ВАНК», фірму «Магнов» або Держкомітет України з нафти і газу? Але в будь-якому разі Вищий арбітражний суд зобов'язаний негайно вжити заходів до інформування правоохоронних органів про способи, розкриті в гадах винуватців завдання України збитків, а їхні висновки і рішення врахувати під час остаточного вирішення спору.

2. З хворобі голови на здоров'я

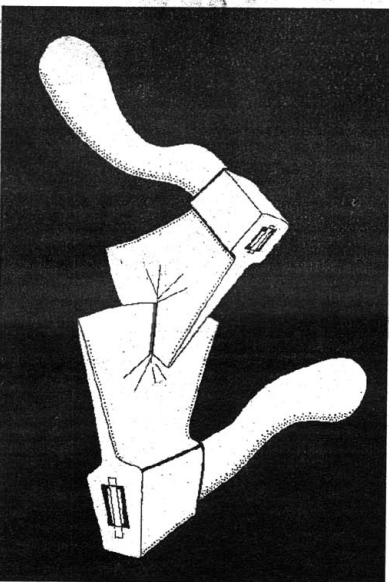
Варто зазначити одну цікаву деталь: у жодному з раніше складених документів як винуватець «лих» фірми «Магнов» Лисичанський НПЗ взагалі не згадується. Такими назвали або Держкомітет України по нафті і газу, або АТ «ВАНК». Інакше кажучи, до розгляду спору в суді всі визнавали, що завод ні в чому не винний.

І все ж високі арбітри, не бажаччи, либонь, вдаватися до суперечки зі сточилими структурами, покладали відповідальність саме на Лисичанський НПЗ. От уже справа: з хворобі голови на здоров'я. Аж не досить підстав для притягнення до відповідальності інших винуватців. Що легко встановити, якби арбітри дослідили весь ланцюжок взаємодій усіх учасників.

По-перше, з'ясувалося б, що першопричиною цього спору стала телеграма Кабінету міністрів України за підписом Л. Кучми від 16.10.1992 року директорів НПЗ В. Горюнову. Наведемо її дослівно: «Незалежно від ажреала одержання нафтової сировини, з метою

зниження найгострішого дефіциту пального в Україні, для забезпечення збирання пізніх сілоскопультур і особливо цукрового буряку, прошу Вас пі персональну відповідальність забезпечити направлення всього виробленого в жовтні-листопаді автобензину та дизельного палива тільки під державні потреби. Інформацію про виконання щодобово подавати Укрнафтохіму.

По-друге, арбітри встановили б, що замість законного шляху захисту своїх інтересів, передбаченого Законом України «Про власність», фірма «Магнов» обрала незаконний шлях, а саме: щоб уникнути вилучення нафтопродуктів на державні потреби, вона уклала з АТ «ВАНК» додаткові угоди № 1 і № 2 до договору № 39. Відповідно до цих угод фірма «Магнов» була передана АТ «ВАНК» права з усіма ризиками і збитками на одержання (а не на реалізацію) нафтопродуктів з Лисичанського НПЗ за вже відомим договором № 35 від 29.10.1992 року. Інформацію про це було терміново направлено на НПЗ. Отже, шляхом передавання прав російському підприємству нафтопродукти було незаконно виведено з-під контролю України, і вони безплатно зберігалися на заводі майже півроку (з жовтня до кінця березня). Поки «турбота» фірми не знайшли способи, як примножити своє багатство коштом України. А саме — продавши паливе Держкомітетові України з нафти і газу. Чому незаконно? Бо відповідно до умов основного договору № 35 від 29.10.1992 року, укладеного з НПЗ, «видавання продуктів переробки має виконуватися лише в межах України». З цієї метою рознарядки на видавання повинні були, відповідно до згаданого

договору, фірмою «Магнов» погоджуватися з Укрнафтохімом (Держкомітетом по нафті і газу). Отже, укладаючи з АТ «ВАНК» додаткові угоди № 1 і № 2 до договору № 39, фірма «Магнов» порушила не тільки умови договору № 35 з НПЗ, а й умови видання їй ліцензії на заняття підприємницькою діяльністю у цій царині. Бо права на одержання нафтопродуктів перейшли до російського підприємства, а необхідність погодження рознарядки з Держкомітетом України було надійно заблоковано. Інакше кажучи, угода № 2 до договору № 39 суперечить інтересам держави і суспільства (ст. 49 ЦК) і не відповідає умовам закладованості (ст. 48 ЦК).

Отже, якби арбітри дослідили весь ланцюжок взаємодій усіх учасників, то вони не тільки мусили б поставити перед відповідними органами питання про анулювання ліцензії фірми «Магнов», а й прийняли б власну вину в порушенні договору № 35. Бо не було б угоди № 2 — не було б і причини для суперечки з НПЗ. Все почалося саме з цієї незаконної угоди.

По-третє, якби арбітри дослідили весь ланцюжок взаємодій усіх учасників, то у них напевне виникло б чимало питань, а зрештою стало б зрозуміло, що немає серйозних підстав для покладення відповідальності на НПЗ. Щоб довести це, звернімося знову до угоди № 2.

3. Респектабельні «кидали»

Фірма «Магнов», КРУ Мілфіну України по Києву, фірма «Зонінінформатик» склали зручну для них байку про те, нечесте фірма «Магнов» за угодою № 2 передала АТ «ВАНК» лише право на одержання нафтопродуктів, а не право власності. Справа! І жодна людина, обізнана в юриспруденції, цього не заперечувати! Аж фірма «Магнов» уклала з АТ «ВАНК» угоду, тобто оборуку, договір. І з цього моменту їхні відносини регулюються не нормами, що регулюють право власності, а нормами зобов'язального права. І ця обста-

Ринок і кримінал — дві сторони медалі

вина (що відносини «Магнов» з АТ «ВАНК» ґрунтуються на договірній, а не на праві власності) мала б бути встановлена в арбітражному суді.

Звідси випливає: угода № 2, якою «Магнов» передала право на одержання чи навіть реалізацію нафтопродуктів за договором № 35 з усіма ризиками і збитками від НПЗ, являє собою не що інше, як угоду про поступку вимозі АТ «ВАНК». А як ще інакше її розуміти? Застереження з усіма ризиками і збитками саме і вказує на те, що наявна поступка реальної вимогої. Посилання фірми «Магнов» на те, що вона видала рознарядки і доручення, нікого не повинне вводити в оману, бо їх видають не НПЗ, а покупцям. АТ «ВАНК» у цьому разі — не покупець, а, згідно з договором, розпорядник нафтопродуктів.

Скажемо більше. Коли б фірма «Магнов» дуже хотіла передати право власності на нафтопродукти, зробила б вона це змогла б з тієї простої причини, що сама це не була їх власністю (не відбувся акт поставки, передачі їй нафтопродуктів). Ажже право власності у покупця виникає з огляду на ст. 128 ЦК України з моменту передавання речі, якщо інше не передбачене законом або договором. Інше в даному разі не передбачене. Навіть якщо трактувати договір № 35 як договір підяру, то і в цьому разі нафтопродукти є предметом підяру, а предмет договору за договором підяру (до передавання його замовнику) не є його власністю.

Як бачимо, твердження, що фірма «Магнов» передала АТ «ВАНК» права на одержання нафтопродуктів, а не право власності, не більше, ніж байка, що не має під собою жодного юридичного обґрунтування. Фактично і юридично угода № 2 — це поступка права вимогої.

З цього моменту НПЗ зобов'язаний був виконувати розпорядження лише АТ «ВАНК», бо права вимогої виконання, за умовами угоди № 2, перейшли до нього. Останнє і розпорядилося примусити видавництва нафтопродуктів за рознарядками фірми «Магнов». НПЗ не мав права не виконати цю вказівку, бо ні від кого не одержав повідомлення про анулювання угоди № 2: вона зберегла свою силу. Вищезгаданого листа фірми «Магнов» № 47 від 13.03.1993 року з вказівкою — не виконувати вказівку фірми «Магнов» НПЗ розцінює як спробу фірми «Магнов» в односторонньому порядку змінити угоду № 2 з АТ «ВАНК», що законом заборонено. Більше того, фірма «Магнов» у тому листі перекрутила суть своїх відносин з АТ «ВАНК», вказавши: «Фірма «ВАНК» доручення на одержання нафтопродуктів за нашими рознарядками не видавала і право видавати такі доручення не надавалося». Тим часом в угоду № 2 записано цілком протилежне: «Рознарядки і доручення покупців видає фірма «Магнов». Як бачимо, АТ «ВАНК» доручення і не мали видавати, бо вони вправі було, за умовами угоди, розпоряджатися нафтопродуктами і без доручення.

4. Але ж король — голий...

Отже, підсумовуючи вищевикладене, можна твердити: спочатку завод мав виконувати вказівки фірми «Магнов». Потім «Магнов» передала свої права «ВАНКУ», а тоді «ВАНК», одержавши гроші від Держкомітету, передав за договором свої права Держкомітету і, відповідно, завод мав уже виконувати вказівки останнього. Коротше кажучи, НПЗ діяв у кожному разі правочинно, відповідно до волі сторін. Втручання до їхніх відносин НПЗ не має права. Отже, з юридичної точки зору всі дії НПЗ ґрунтуються на законі.

З фактичної точки зору смішно припускати, що фірма «Магнов» просто «за так» поступила правом на одержання нафтопродуктів російській стороні! Логічніше припустити, що, передавши це право, вона все-таки одержала від АТ «ВАНК» повне відшкодування. Коли це так, то позову до НПЗ не повинно бути!

А коли АТ «ВАНК», одержавши гроші від Держкомітету, не повернуло фірмі «Магнов» її частку (за умовами угоди № 1 — це половина прибутку), то остання має позиватися з АТ «ВАНК». Коротше кажучи, і в цьому разі фірма «Магнов» нема чого вимагати з НПЗ. Ставити такі вимоги до заводу за наявності підстав можна б АТ «ВАНК» або Держкомітет України з нафти і газу, та аж ніяк не фірма «Магнов». Але вони їх не ставлять.

Звідси випливає однозначний висновок: коли б арбітри дослідили весь ланцюжок взаємодій усіх учасників, то вони не тільки мусили б поклати відповідальність на Лисичанський НПЗ, бо неминує діїшли б висновку: фірма «Магнов» не має права щось вимагати від НПЗ, бо в неї немає ні самого права, ні доказів на обґрунтування її вимог про відшкодування збитків. Як то кажуть, король — голий...

І останнє. З огляду на те, що арбітри Вищого арбітражного суду під час розгляду спору припустилися надзвичайно грубих порушень законодавства, що вони не мали законних підстав приймати рішення про повернення нафтопродуктів у натурі, що договір № 35 не можна було кваліфікувати як договір підяру, що є провина самого позивача — фірми «Магнов», а не нарішті, фірма «Магнов» взагалі не мала права щось вимагати від НПЗ через відсутність у неї такого права, рішення Вищого арбітражного суду України необхідно скасувати як незаконне. Якщо, звичайно, визнавати, що ми живемо у правовій державі.

Гор АННЕНКОВ, народний депутат України, член фракції «Комуністи України — за соціалістичну справедливість і народовладдя»
Мал. Володимир ВАСКОВЦЕВА.

У кожній державній справі, в якій реформи викристалізуються інтереси тих чи інших класів, верств населення, окремих осіб. Тож не випадково зі сторінок газет, екранів телевізорів, у радіофірії тільки й чути про те, що слід скоріше роздати землю, зарплати праці, про порушення «святого права власності». Тільки тоді ми, мовляв, заживемо.

Усе це нагадує ситуацію, коли в Росії скасовували крепостництво, як жовтень снімав цукатого, коли відбирали землю у поміщиків. Дворяни-кріпосники погрозували державі бунтом, голодом, розрухою, бо, бачите, в них забрали біологічних робіт — кріпаків, рабів. У тих самих США під час скасування невільничих скільки було пролито сліз, опубліковано статей на захист рабства, «співчужджені права на робіт». І лише тривала кривава війна зруйнувала це ганебне явище.

До речі, ще на зорі української державності М. Грушевський уважав власність на землю, торгівля нею явищем аморальним, порівнював його з правом власності на людину-раба. Зокрема, у своїй праці «Свобода права», він писав про це: «Т. Толстой і Т. Шевченко. Лев Толстой, цей прославлений на весь світ мораліст, гаряче доводив ненормальність власності на землю. А для Т. Шевченка торгівля землею «всім даною» було таким самим беззаконним ділом, як і торгівля людьми».

Серед аргументів прибічників продажу землі є й такий, як відношення почуття господарства. Об'єктивність, здається, що сама по собі ця теза не викликає заперечень. Але тільки придивимося до неї. Що ми вкладемо в слово «господар»? Мабути, за такого можна вважати лише того, хто фактично володіє засобами виробництва, вільно користується як цими засобами, так і результатами своєї праці. У цьому зв'язку слід підкреслити, що власник і хазяїн — це далеко не одне й те саме. Досить часто бувають випадки, коли власник передає право володіння. До речі, Володимир Даль ще 1882 року так визначив слово «хазяїн»: володар, владний розпорядник, управитель. У своєму словнику він наводить такий приклад: «На заводі дав управителі: один з майстрової частини, другий хазяїн, а сам власник у Петербурзі».

Не погоджуся з тим, що в нас раніше не було господарів. Господарем почувалися багато хліборобів і в недалекому минулому. Б вони й нині.

Серед них і Дмитро Моторний, і мій сусід по сесійному залу — народний депутат Омелян Парубок, земляк з Кіровоградщини — Олександр Угалева, і сотні моїх друзів — мешканців, керівників сільськогосподарського району — Віктор Навін, Володимир Пономаренко, Микола Шмигирівський та інші. Чи не є господарями і члени ізраїльських комун — так званих кіббуц, які в нагодах і врожаєх не мають собі рівних в світі.

близько 70 %, в Ізраїлі — 90 %. Та це не завжди людям, які працюють на тій землі, бути господарями. Тому почуття господарства потрібно формувати в процесі виховання і навчання молодого покоління.

І цей процес як ніяк не повинен стримуватися тим, чи впроваджено, чи ні приватну власність на землю, чи є можливість продажу землі. Мало де сьогодні чути і про те, що 14 % з більш як 2 млн. американських ферм дають майже 70 % продукції полів і ферм. До речі, середній розмір такої суперферми — 1400 га і більше. Та коли взяти до уваги ще наявність зрошування, переробних галузей, то матимемо наші колосси. Слід нагадати й такі відомі раніше факти, а нині вже забути: у США 1990 року було 4,67 млн. тракторів сільськогосподарського призначення, в СРСР — 2,7 млн. к.с., а в СРСР — 2,7 млн. тракторів потужністю 230 млн. к.с., і кількість автомобілів і комбайнів була в американців також майже

рівнобагато. Натомість чуюмо: по чому торгувати землею — все стане на місці. Не стане, до броді, а наважати — криза загрозовуватиме. Навіть ті країни, які вже запровадили приватну власність на землю: Болгарія, Прибалтійські країни, Словаччина, Чехія, не ввели до законодавства положення про продаж, заставу земель сільськогосподарського призначення. Аналогічно діє і ФРН на землях Східної Німеччини, де зберігалися здебільшого великі сільськогосподарські кооперативи.

Але відсутність такої норми, як продаж землі, не завадила цим країнам «вести ціну на землю, використовувати її в економічних взаємовідносинах».

А сьогодні доведені до відчаю колгоспники, робітники колективних радгоспів, посидівши по 3—4 місяці, а то і рік без платні з вини держави, кажуть, що може й справді потрібно землю продавати. Що задурно працювати в колек-

вої політики, розвитку зв'язків, відновлення ринків збуту з традиційними споживачами нашої сільськогосподарської продукції з країн СНД, перш за все з Росією, яка діє третини продуктів ні не ввозить із-за кордону. Наша частка тут невинувато мала. А за рахунок цього можемо спокійно забезпечувати себе і газом, і нафтою, і лісом.

ОЦІНЮЮЧИ нинішній етап земельної реформи, озирнувшись на уроки минулого, на те, як діяли наші попередники.

В Четвертому Універсалі Української Центральної Ради поряд з проголошенням самостійності, незалежності, суверенності держави українського народу значну увагу було приділено земельній реформі. Землю передавали трудовому народу без викупу, при цьому за основу брали скасування власності і соціалізацію землі.

У КОТРІ за останні роки найбільшої політичної ваги набуває питання про землю, про реформування всього сільськогосподарського виробництва. Запропоновані Верховною Радою і відхилені нею в першому читанні проекти законів про особливості приватизації майна в агропромисловому комплексі, зміни і доповнення до Земельного кодексу свідчать про рішучий намір держави змінити і доповнити структуру розв'язати всі проблеми шляхом розпродажу землі і приватизації власності. За наріжний камінь цієї ідеї вважають введення аграрної оцінки землі, її паювання, сертифікація паїв і введення їх до ринкового обігу. Про це відкрито сказано в нещодавно побаченому парламенті проекті «Програми діяльності Кабінету міністрів України».

відвіди більша. Я вже не кажу про якість техніки. А в нашій славній державі за весь минулий і половину цього року господарства, фермери купили лише сотню-дві тракторів за потреби в десятках тисяч. Та й за один рідинний харківський трактор чи сусідський «Дон» треба віддати все зібране за рік збіжжя. Ось і паритет ціни на ділі.

ДЕРЖАВУ заволоділи мафіозні нафтові компанії, які монополізують шахтарство, сполучення на корині на роки наперед і хліб, і до хліба. За тонну бензину вже вимагають три тонни зерна. А що ж держава? Чому не помічає цього неполадку?

Оголосила про держконтракт на сільгосподарську і успішно його не виконує. З облігатих 50 % кошти під зерно майбутнього врожаю перед самими жителями господарства мали лише половину. Решта почала надходити вже під час життя. Такіх втрат, невідповідностей до збирання збіжжя Україна не знала за останні десятиріччя.

У державі створилася ціла химерна система, як з господарства продукцію та кошти забрати. В областях, районах централізовано закуповують паливо, мастила. Ніби й добра справа робиться, то чому ж ці операції здійснюють, як привиліє, з комерсантами за цінами, часто вищими від світових. Ось і цього року віджимували селяни, а кошти на рахунок як не було, так і не з'явилось.

А де ж державна політика в сільському господарстві? Де ж піклування про товарови-

тативного господарства, що одноосібно працювати — і так і так селянином нічого не світити. Але, може, поталанило, мріє хлібороб, хоч спробує погосподарувати. Тож і розпался сьогоднішній селянський господарств. Ось саме цієї мрії і чекають буржуа-господари. Тож можна швидкою роботою скапати за безцінь земельку, найняти сучасного біологічного робота — та й панувати собі. До цього йде. Більшість селян це розуміє, тож і не поспішає поривати з господарством.

Зауважу непересічному читачеві, що я не проти селянських (фермерських) господарств, довичного успадкування володіння на землю, трудової приватної власності. До речі, і К. Маркс, і В. Ленін визнавали ефективність дрібнопарцельного господарства. Ленін вважав, що селянський індивідуалізм не загрозить соціалізму і що потрібно розвивати сільське господарство, спираючись на «старанного селянина».

Ні для кого не таємниця, що на сьогодні майже 10 млн. га орної землі в власності громадян України під городами, сіднями, дачами. Б законодавчо про продаж цих земельних ділянок. Тож про яку ще земельну реформу йде мова? Воно вже йде, створено майже 100 тисяч селянських господарств, тож слід тільки ретельно виконувати намічене. Реформування земельних відносин має йти органічно, поступово, з урахуванням історичних традицій, в межах уже чинних законів і норм.

Та не можна мити і державного регулювання ціни, контролю за енергоспоживанням, впровадження досягнень науково-технічного прогресу, захисту вітчизняного товаровиробництва, ефективної кадро-

Земельний закон, прийнятий 18 січня 1918 року Центральною Радою, чітко проголошував, що всі землі з їх водами, надрами, підземними багатствами мають бути в народі Української Народної Республіки. Користування землею дозволялося для загальногосподарського господарства та для приватно-трудового господарства, що ведеться власною працею окремими особами, сім'ями або спільними товариствами. Передавалося, що приватно-трудове господарство мало вестися власною працею сім'ї або товариства. Тимчасово, у виняткових випадках, наймачу працю могли використовувати згідно з правилами, що їх встановлювали земельні комітети. Жодної плати за землею із селян брати не передбачалося. Право користування могло переходити в спадщину з дозволу громади і земельних комітетів. І якщо господарство погіршувало показники, припиняло діяльність або велося як нетрудове, землі в такому разі передавали земельним комітетам. В Україні зберігалися великі високосекторні господарства. І передавали сільським товариствам ведення сільського господарства. Отже, об'єктивний аналіз земельних актів УНР свідчить, що історичний досвід використання землі в Україні такий, який унеможливило продаж, заставу землі. Цікавим було намагання авторів закону не визначати в гектарах норму землі на одного користувача, а прив'язувати до її родючості метою отримання доходів, що давали б можливість вести відтворене виробництво.

Зауважу, що, реформуючи земельні відносини, навіть царський уряд вводив обмеження на торгівлю землею, су-

воро стегин за їх реалізацією. Селянин, який отримав землю, не міг продати її особі іншого стану, закласти її не в селянському банку, продати за боргом. Заборонялося зосереджувати в одних руках більш як шість наділів. А типовий розмір ділянки у середняка становив не більш як 14—15 десятин.

Наприкінці хочу звернутися до сільської інтелігенції. Невдовзі, бо як відбудеться те, чого хочуть «реформатори», то буде вам непереливки. Їсі за законодавчі акти, названі на початку статті, не передають рівноправної участі в паюванні господарств, земель, переробних підприємств сільського вчителя, лікаря чи прибиральника. Скажімо, десятки поколінь з родини сільського вчителя працювали на землі, він сам років з 30 чин дітей селян, а права на земельний пай в господарстві не має. Якійсь заїда, дурити на слові, з міста приїхав у село, оголосив себе фермером — і ось йому вже до 100 га землі можуть виділити (за новим проектом Земельного кодексу), а інтелігенція зостається лише, як завжди, надітися на державу. А яка то надія, уже всі знають.

Якщо раніше закон про освіту давав право на забезпечення освітнім харчовими продуктами нарівні з працівниками господарств, то зі зміною форм власності це право втрачено. Його вже немає в новій редакції закону про освіту. Опоненти скажуть, що для працівників невідомої сфери є землі запасу. Та який аргумент непереконливий. Там можна мати до гектара, а в крайньому разі — до двох гектарів землі. На земельний пай, а особливо на півдні, в центрі чи сході України буде значно більше. Знову мені заперечать — вчитель хай вчить, а лікар хай лікує. Це правильно. Але, справедливо було б створити земельний пай й передати його в користування, довістроговому оренту самому господарству. Це означає істотно поліпшити матеріальне становище інтелігенції, забезпечити майбутню дітей. Адже не всі довіку будуть вчителями.

Ще про одну важливу обставину — це кадрове забезпечення аграрної реформи. Хочу підкреслити, що «зеленої революції» піднесення сільськогосподарського виробництва не станеться без підготовки висококваліфікованих кадрів. Питання це велике і потребує окремого аналізу. Зробимо наголос лише на тому, що втратити не можна і без чого не обійтись уже сьогодні. Йдеться про забезпечення сільськогосподарських навчальних закладів землею, як найпотрібнішою складовою навчального процесу.

Закінчити статтю хотів би таким побажанням керівникам нашої країни — жити власним розумом, запозичувати у сусідів найкраще. Кажучи словами древніх, все піддавати розумному сумніву, а не сприймати тоталітарно, на голу віру. Нехай собі світові банки і фонди радять, а нам за державу свою треба дбати. Колись видатний аграрник, батько теорії обробітку ґрунту В. Гарячкін побував за кордоном. Через деякий час у нього опитали, що він побачив, які його враження від поїздки. Вінений відповів, що люди за кордоном працюють, та нам там особливо робити немає чого, треба вдома більше бути й діло робити. Тож хотілося, щоб ми всі разом — і ті, хто ініціює реформи, всі наші високопоставлені аграрники — дбали про державне діло.

Станіслав НІКОЛАШЕНКО, народний депутат України.

ЗДАЄТЬСЯ, що декотрі в Україні, навіть з академічними зв'язками, спростено трактують проблеми села. Підкажу вам, що тільки продаж землі, приватна власність на неї дасть можливість розв'язати всі проблеми, не виправдає себе.

Зішлюся на загальновідомі факти. Наприклад, у США близько 40 % земель, використовуваних у сільському господарстві, обробляють на орендній основі, у Франції — більш як 50%, у Бельгії —

ПОЛОЖЕННЯ про обласну, Київську, Севастопольську міську державну адміністрацію

I. Загальні засади

1. Обласна, Київська, Севастопольська міська державна адміністрація (далі — державна адміністрація) є органом державної виконавчої влади відповідно в області, містах Києві, Севастополі. Державну адміністрацію утворює Президент України.

2. Державна адміністрація є складовою частиною єдиної системи органів державної виконавчої влади. Вона підпорядковується Президенту України, а також Кабінету Міністрів України.

Обласній, Київській та Севастопольській міській державній адміністрації підпорядковуються відповідно районні, районні у містах Києві та Севастополі державні адміністрації.

3. Державна адміністрація покликана захищати права і законні інтереси громадян та держави, забезпечувати комплексний соціально-економічний розвиток території та реалізовувати державну політику у визначених сферах управління.

4. Державна адміністрація своїми діяльностями керується Конституцією України, Конституційним Договором між Президентом України та Верховною Радою України «Про основні засади організації та функціонування державної влади і місцевого самоврядування в Україні на період до прийняття нової Конституції України» (далі — Конституційний Договір), законами України, указами і розпорядженнями Президента України, рішеннями Кабінету Міністрів України та іншими актами законодавства, а також цим Положенням.

Державна адміністрація діє на засадах законності, гласності, подання загальнодержавних і місцевих інтересів, взаємодії з відповідними представницькими органами та органами місцевого самоврядування.

5. Державна адміністрація є юридичною особою, має печатку із зображенням Державного герба України і своїм найменуванням, рахунки в банках України.

На будівництво, де розміщується державна адміністрація, підймається Державний прапор України та встановлюється вишка за єдиним зразком, який затверджується Кабінетом Міністрів України.

II. Голова державної адміністрації

6. Голова державної адміністрації очолює відповідно обласну, Київську, Севастопольську міську державну адміністрацію, здійснює керівництво її діяльністю, не персонально відповідальний за виконання покладених на державну адміністрацію завдань і здійснення нею своїх функцій.

Голова державної адміністрації представляє державну адміністрацію у відносинах з іншими органами, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами, організаціями та громадянами за виконання покладених на державну адміністрацію завдань і здійснення нею своїх функцій.

7. Головою обласної, Київської, Севастопольської міської державної адміністрації Президент України призначає особу, обрану головою відповідної Ради.

8. Голова обласної, Київської, Севастопольської міської державної адміністрації:

а) формує державну адміністрацію;
б) організовує складання проекту бюджету та програм соціально-економічного розвитку відповідно області, міста Києва, Севастополя з урахуванням загальнодержавних інтересів і регіональних потреб, подає їх на розгляд Кабінету Міністрів України;
в) організовує виконання бюджету та складання кошторисів і щорічно звітує перед нею про їх виконання;

г) інформує Президента України, Кабінет Міністрів України та населення про суспільно-політичне, соціально-економічне, екологічне становище відповідно в області, містах Києві, Севастополі;

д) зупиняє рішення міської (міста обласного значення) Ради, її голови та виконавчого комітету з питань місцевого самоврядування, а також рішення районної, районної у містах Києві та Севастополі державної адміністрації з питань власних повноважень, якщо вони суперечать Конституції України, Конституційному Договору, законам України, указам і розпорядженням Президента України, рішенням Кабінету Міністрів України, іншим актам законодавства та в місячний строк звертається до обласного (міського) суду щодо їх скасування;

е) звертається з поданням до Кабінету Міністрів України щодо зупинення рішення відповідної обласної, Київської, Севастопольської міської Ради з питань власних повноважень, якщо вони суперечать Конституції України, Конституційному Договору, законам України, указам і розпорядженням Президента України, рішенням Кабінету Міністрів України, іншим актам законодавства;

ж) скасовує рішення голови та очолюваного ним виконавчого комітету сільської, селищної, районної у місті (там, де вона створена), міської Ради з питань здійснення делегованих їй повноважень державної виконавчої влади, а також рішення голови районної, районної у містах Києві, Севастополі державних адміністрацій, якщо вони суперечать Конституції України, Конституційному Договору, законам України, указам і розпорядженням Президента України, рішенням Кабінету Міністрів України, іншим актам законодавства;

з) зупиняє рішення міської (міста обласного значення) Ради, її голови та виконавчого комітету з питань місцевого самоврядування, а також рішення районної, районної у містах Києві та Севастополі державної адміністрації з питань власних повноважень, якщо вони суперечать Конституції України, Конституційному Договору, законам України, указам і розпорядженням Президента України, рішенням Кабінету Міністрів України, іншим актам законодавства, а також цим Положенням.

УКАЗ

ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про Положення про обласну, Київську, Севастопольську міську державну адміністрацію та Положення про районну, районну у містах Києві та Севастополі державну адміністрацію

Відповідно до статті 46 частини 1 Конституційного Договору між Президентом України та Верховною Радою України «Про основні засади організації та функціонування державної влади і місцевого самоврядування в Україні на період до прийняття нової Конституції України» постановляю:

1. Затвердити Положення про обласну, Київську, Севастопольську міську державну адміністрацію та Положення про районну, районну у містах Києві та Севастополі державну адміністрацію (додаються).

2. Кабінету Міністрів України, міністерствам та іншим центральним органам державної виконавчої влади привести свої рішення у відповідність з Положеннями, зазначеними у статті 1 цього указу.

Президент України
Л. КУЧМА.

м.Київ,
21 серпня 1995 року.

туції України, Конституційному Договору, законам України, указам і розпорядженням Президента України, рішенням Кабінету Міністрів України, іншим актам законодавства;

г) вносить подання Президенту України щодо дострокового припинення в установленому порядку повноважень сільської, селищної, районної у місті (там, де вона створена), міської Ради, її голови та очолюваного ним виконавчого комітету, а також про увізнення з посади голови районної, районної у місті Києві, Севастополі державної адміністрації у разі порушення ними Конституції України, Конституційного Договору, законів України, указів і розпоряджень Президента України, рішень Кабінету Міністрів України, інших актів законодавства;

ж) зупиняє дію актів керівників підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, якщо вони суперечать законодавству, та в місячний строк звертається до обласного (міського) суду щодо їх скасування, або подовжує про це органи прокуратури для виконання відповідних заходів;

з) укладає та розриває контракти з керівниками підприємств, установ, організацій, що належать до сфери управління державної адміністрації або уповноваженою на це іншою особою;

п) погоджує в установленому порядку призначення на посади та увізнення з посади керівників підприємств, установ, організацій, що належать до сфери управління державної адміністрації або уповноваженою на це іншою особою;

р) погоджує в установленому порядку призначення на посади та увізнення з посади керівників підприємств, установ, організацій та інших центральних органів державної виконавчої влади, а в разі делегування Президентом України повноваження щодо управління розташованим на території відповідної адміністрації територіально-адміністративної одиниці, що перебуває у загальнодержавній власності, укладає та розриває контракти з керівниками підприємств, установ, організацій та інших центральних органів державної виконавчої влади;

с) здійснює контроль та забезпечує виконання законів України, указів і розпоряджень Президента України, рішень Кабінету Міністрів України, а також рішень відповідної обласної, Київської, Севастопольської міської Ради та державної адміністрації, прийнятих в межах їх повноважень, керівниками підприємств, установ та організацій, одержує від них інформацію з цих питань;

т) утворює, реорганізовує, ліквідує відповідно до законодавства секретаріат, відділи, управління та інші підрозділи державної адміністрації;

у) призначає на посади та увізнення з посади в установленому порядку працівників секретаріату, керівників інших структурних підрозділів державної адміністрації та їх заступників;

ф) погоджує призначення на посади та увізнення з посади керівників місцевих органів Міністерства та інших центральних органів державної виконавчої влади України, якщо інше не передбачено законодавством;

г) здійснює загальне керівництво відповідно в області, містах Києві, Севастополі мобілізаційною підготовкою та цивільною обороною;

н) виступає розпорядником коштів державної адміністрації;

о) здійснює інші повноваження, передбачені Конституцією та законами України, указами і розпорядженнями Президента України, рішеннями Кабінету Міністрів України, іншими актами законодавства, а також цим Положенням.

закон і розпорядженнями Президента України, рішеннями Кабінету Міністрів України.

9. Головами державної адміністрації підпорядковуються питання здійснення делегованих повноважень державної виконавчої влади голови та очолюваних ними виконавчих комітетів сільських, селищних, районних у містах (там, де вони створені), міських Рад.

10. У разі порушення Конституції України, Конституційного Договору, законів України, указів і розпоряджень Президента України, рішень Кабінету Міністрів України голова державної адміністрації може бути достроково увізнений з посади Президентом України. Увізнення з посади голови державної адміністрації тягне за собою припинення його повноважень як голови відповідної Ради.

III. Заступники голови, секретаріат, управління, відділи та інші підрозділи державної адміністрації

11. Голова державної адміністрації має першого заступника та заступників, яких за його поданням призначає на посади та увізнення з посади Президент України.

У разі відсутності голови державної адміністрації його обов'язки виконує перший заступник голови державної адміністрації, а у разі відсутності останнього — один із заступників голови.

12. Заступники голови державної адміністрації відповідно до визначених головою державної адміністрації обов'язків здійснюють керівництво дорученими сферами управління, забезпечують виконання програм соціально-економічного розвитку та бюджету області, міста Києва, Севастополя, координують діяльність управлінь, відділів та інших підрозділів державної адміністрації, забезпечують виконання рішень голови державної адміністрації і несуть персональну відповідальність за стан справ у дорученій сфері.

13. Секретаріат державної адміністрації здійснює правове, організаційне, матеріально-технічне та інше забезпечення діяльності державної адміністрації.

Секретаріат державної адміністрації очолює один із заступників голови державної адміністрації.

14. Управління, відділи та інші підрозділи державної адміністрації здійснюють керівництво у відповідних сферах або інші функції управління на території області, міста Києва, Севастополя.

15. У своїй діяльності управління, відділи та інші підрозділи державної адміністрації підпорядковуються голові державної адміністрації, а у випадках передбачених законодавством, і відповідним центральним органам державної виконавчої влади.

16. Примірний перелік управлінь, відділів та інших підрозділів державної адміністрації затверджує Президент України за поданням Кабінету Міністрів України.

17. Основні засади організації та функціонування та обсяг повноважень секретаріату, управлінь, відділів та інших підрозділів державної адміністрації визначаються Типовими положеннями, які затверджує Кабінет Міністрів України.

IV. Повноваження державної адміністрації

18. Державна адміністрація для виконання покладених на неї завдань має такі повноваження:

1) у сфері соціально-економічного розвитку, планування та обліку:

а) розробляє програму соціально-економічного розвитку відповідної території і подає їх на схвалення відповідній Раді, організовує їх виконання;

б) забезпечує ефективне використання природних, трудових і фінансових ресурсів;

в) забезпечує здійснення відповідно до законодавства контролю за станом фінансової дисципліни, обліку і звітності на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форм власності;

г) забезпечує складання необхідних для управління соціально-економічним розвитком території балансів трудових ресурсів, місцевих бюджетів, матеріалів, палива тощо;

д) погоджує в межах своєї компетенції питання розміщення на території відповідно області, міста Києва, Севастополя нових підприємств та інших об'єктів незалежно від форм власності;

е) вносить відповідно до законодавства пропозиції щодо створення спеціальних (вільних) економічних зон, зміну статусу та території цих зон;

є) розглядає та погоджує подані підприємствами, установами, організаціями, розташованими відповідно на території області, міста Києва, Севастополя, проекти планів та заходів, які пов'язані з обслуговуванням населення в межах своєї компетенції до зміни екологічного, демографічного стану та інших наслідків;

ж) розробляє пропозиції щодо обсягів продукції (робіт, послуг), що підлягають поставці для державних потреб; формує обсяги продукції (робіт, послуг), що поставляються для потреб відповідної території за рахунок коштів місцевого бюджету та інших джерел фінансування;

з) вносить пропозиції для розроблення проектів Державної програми соціального та економічного розвитку України та довгострокових прогнозів, а також до проектів індективних планів розвитку відповідних галузей народного господарства;

2) у сфері бюджету, фінансів:

а) складає і подає на затвердження відповідно обласній, Київській, Севастопольській міській Раді проект місцевого бюджету та забезпечує його виконання, вносить зміни щодо доходів і видатків відповідного бюджету в межах, визначених законодавством;

б) подає в установленому порядку до відповідних органів державної виконавчої влади фінансові показники і пропозиції щодо складання проекту Державного бюджету України, вносить пропозиції щодо проекту нормативів відрахувань від регулярних доходів, розмірів дотатків, дані про зміни складу об'єктів, що підлягають державному фінансуванню, та складає баланс фінансових ресурсів, дані якого можуть бути враховані при визначенні розмірів субвенцій;

в) отримує від усіх суб'єктів підприємницької діяльності незалежно від форм власності інформацію, необхідну для складання і виконання місцевого бюджету;

г) здійснює фінансування підприємств, установ та організацій місцевого господарства, освіти, культури, науки, охорони здоров'я, фізичної культури і спорту, молодіжної політики, соціального забезпечення і соціального захисту населення, що перебувають у підпорядкованості державній адміністрації, а також заходів, пов'язаних з розвитком житлово-комунального господарства, благоустрою та шляхового будівництва, виробництво товарів народного споживання, охорону природного середовища та громадського порядку та інших заходів, передбачених законодавством;

д) утворює відповідно до законодавства позабюджетні, підлягають державному фінансуванню, фонди, затверджує положення про ці фонди;

е) фінансує на договірні основі будівництво, реконструкцію та ремонт об'єктів соціальної і виробничої інфраструктури, вирішує питання придбання об'єктів соціально-культурної сфери для задоволення потреб населення відповідно до законодавства;

є) приймає рішення про випуск облігацій внутрішніх місцевих позик з метою забезпечення соціально-економічного розвитку території;

ж) встановлює відповідно до законодавства місцеві податки, збори та інші обов'язкові платежі;

з) об'єднує за згодою підприємств, установ, організацій та населення їх кошти, бюджетні і позабюджетні кошти на будівництво, розширення, ремонт і утримання об'єктів соціальної і виробничої інфраструктури;

и) здійснює в установленому порядку регулювання цін на товари та послуги;

л) встановлює відповідно до законодавства ціни та тарифи за виконання робіт та надання послуг, здійснює контроль за їх додержанням;

м) здійснює контроль за додержанням підприємствами, установами, організаціями незалежно від форм власності.

(Продовження на 10-й стор.)

(Початок на 9-й стор.).

ленно від форм власності зобов'язань щодо платежів до державного, місцевого бюджетів та позабюджетних фондів;

б) у сфері управління майном, приватизації та підприємництва:

а) здійснення функцій власника майна, яке передано в оренду, визначеному законодавством, у власність відповідно області, місту Києву, Севастополю, приймає рішення щодо створення, реорганізації та ліквідації підприємств, установ і організацій, що належать до сфери управління, а також здійснює делеговані Президентом України повноваження щодо управління майном, яке перебуває у загальнодержавній власності;

б) здійснює володіння, розпорядження, користування майном у разі передачі в установленому порядку таких повноважень власником майна;

в) здійснює пропозиції власникам майна щодо відчуження у власність області, місту Києву, Севастополю, підприємствам, установ, організацій, що мають важливе значення для забезпечення потреб населення відповідної території;

г) розробляє програми приватизації майна відповідно області, місту Києву, Севастополю, організовує та контролює їх виконання, вносить пропозиції для розробки програм приватизації майна, що належить до загальнодержавної власності;

д) сприяє створенню спільних підприємств, заснованих на базі об'єднання майна різних форм власності, у тому числі підприємств з іноземними інвестиціями;

е) сприяє розвитку малого бізнесу, надає допомогу підприємцям, які займаються розробкою та впровадженням інноваційних проєктів, виробництвом товарів народного споживання, побутових матеріалів, наданням побутових, комунальних та інших послуг населенню, підготовкою кадрів;

є) залучає на договірних засадах підприємства, установи, організації до участі в розвитку та створенні нових потужностей для випуску необхідної для населення області, місту Києву, Севастополю продукції (робіт, послуг);

ж) реалізує державну політику в галузі місцевого господарства, зокладів, переробки і промисловості, виробництва товарів народного споживання, соціальної сфери, координації діяльності відповідних органів щодо розвитку різних форм господарювання, перебудови виробничих відносин на селі, виконання програм продовольчого забезпечення населення;

з) у галузі містобудування, житлово-комунального господарства, побутового, торговельного обслуговування, транспорту і зв'язку:

а) здійснює відповідно до законодавства контроль за організацією та якістю обслуговування населення підприємствами, установами, організаціями житлово-комунального господарства, зв'язку, телебачення, радіомовлення, торгівлі і громадського харчування, побутового і транспортного обслуговування незалежно від форм власності, а також за технічним станом, використанням і утриманням житла;

б) контролює хід приватизації житла, об'єктів комунального господарства, торгівлі та громадського харчування, побутового обслуговування населення, здійснює заходи щодо розширення і вдосконалення їх мережі;

в) визначає та здійснює попередній вибір територій для відлучення і надання земельно-будівельних потреб відповідно до законодавства;

г) розробляє та затверджує правила забудови сіл та селищ, розподіляє житлову площу відповідно до законодавства;

д) встановлює та змінює межі населених пунктів відповідно до законодавства, розкладає та вирішує відповідно до законодавства інші питання адміністративно-територіального устрою;

е) реалізує загальнодержавну політику експертизи містобудування, організовує розробку та проведення експертизи містобудівельної документації населених пунктів відповідно до законодавства, державних норм та стандартів;

є) організовує державний архітектурно-будівельний контроль за додержанням будівельних норм відповідно до законодавства;

ж) залучає у порядку, визначеному законодавством, підприємства, установи та організації до участі в розвитку житлово-комунального господарства, транспорту і зв'язку, побутового, торговельного та іншого обслуговування населення;

з) організовує та контролює забезпечення об'єктів соціально-культурного призначення та населення паливом, електроенергією, газом та іншими енергоносіями;

и) організовує відповідно до законодавства роботу з атестації об'єктів, сертифікації продукції, робіт і послуг підприємств та організацій житлово-комунального господарства, побутового, торговельного обслуговування населення;

к) організовує та контролює відповідно до законодавства охорону, реставрацію та використання пам'яток архітектури і містобудування, палацово-паркових, паркових та історико-культурних ландшафтів;

л) у галузі використання та охорони земель, інших природних ресурсів і охорони навколишнього природного середовища:

а) розробляє та виконує програми щодо раціонального використання земель, лісів, підвищення родючості ґрунтів;

б) здійснює управління та державний контроль за використанням та охороною земель,

лісів, надр, вод, атмосферного повітря, рослинного і тваринного світу;

в) надає, вилучає земельні ділянки, видає висновки про надання або вилучення земельних ділянок у випадках, передбачених законодавством;

г) організовує ведення земельного-кадастрової документації, моніторингу земель та землеустрою відповідно до законодавства;

д) здійснює заходи щодо приватизації земель відповідно до законодавства;

є) здійснює діяльність місцевих земельно-порядкових органів;

є) вирішує земельні спори у випадках, передбачених законодавством;

ж) організовує розроблення та затвердження місцевих екологічних програм і вносить пропозиції щодо регіональних та державних екологічних програм;

з) затверджує в установленому порядку ставки земельного податку, визначає нормативи плати і розміри платежів за забруднення навколишнього природного середовища та розширення відходів;

и) вживає заходів до відшкодування збитків, завданих порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища підприємствами, установами, організаціями і громадянами;

і) затверджує для підприємств, установ та організацій ліміти використання природних ресурсів, ліміти викидів і скидів забруднюючих речовин у навколишнє природне середовище та ліміти розміщення відходів у випадках, передбачених законодавством;

к) організовує збирання, переробку, утилізацію і захоронення промислових, побутових та інших відходів на своїй території;

л) вирішує питання щодо надання у користування мисливських угодь, віднесення лісів до категорії захисності, а також поділ лісів за розрядами такс та заборони використання окремих лісових ресурсів у визначеному законодавством порядку;

м) приймає рішення про організацію територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення;

н) інформує населення про екологічно небезпечні аварії та ситуації, стан навколишнього природного середовища, а також про заходи, що вживаються до його поліпшення;

о) організовує роботу щодо ліквідації екологічних наслідків аварій, залучає до цих робіт підприємства, установи, організації незалежно від форм власності у разі порушення ними законодавства про охорону навколишнього природного середовища та санітарних правил;

п) встановлює правила користування водо-забірними спорудами, призначеними для задоволення питних, побутових та інших потреб населення, зони санітарної охорони джерел водопостачання, обмежує або забороняє використання підприємствами питної води у промислових цілях;

р) організовує використання копітків, що надходять у порядку відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва, пов'язаних із вилученням (викупом) земельних ділянок;

с) у галузі науки, освіти, охорони здоров'я, соціального захисту населення, культури, фізкультури і спорту, молодіжної політики:

а) здійснює державну політику в галузі науки, освіти, охорони здоров'я, соціального захисту населення, культури, фізкультури і спорту, молодіжної політики;

б) сприяє розвитку науки і техніки, реалізації регіональних науково-технічних програм, впровадженню нових технологій та підготовці фахівців технічного рівня, виробництва якості продукції, створенню територіальних інноваційних центрів і технопарків;

в) сприяє впровадженню нових екологічно безпечних технологій, вирішенню науково-технічних проблем, що мають першочергове значення для підвищення ефективності та конкурентоспроможності продукції, забезпечення охорону прав винахідників і раціоналізаторів;

г) здійснює кривінгівні заклади науки, освіти, охорони здоров'я, соціального захисту населення, культури, фізкультури і спорту, молодіжної політики, що належать до сфери управління державної адміністрації, організовує їх матеріально-фінансове забезпечення;

д) розробляє прогнози розвитку мережі закладів освіти, культури, охорони здоров'я і соціального захисту населення, фізкультури і спорту, молодіжної політики та враховує їх при розробці проєктів програм соціально-економічного розвитку;

е) визначає для підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності квоти робочих місць для працевлаштування інвалідів, інших категорій осіб, які згідно з законодавством потребують соціального захисту;

є) здійснює передбачені законодавством заходи щодо поліпшення житлових, матеріально-побутових умов інвалідів, ветеранів війни та праці, військослужбовців, багатодітних сімей, одиноких громадян похилого віку;

ж) забезпечує відповідно до законодавства вирішення питань опіки і піклування;

з) організовує контроль за санітарним станом навколишнього природного середовища, додержанням санітарних правил, організовує заходи щодо запобігання інфекційним захворюванням, епідеміям, епізоотіям та їх ліквідації;

и) організовує медичну допомогу населенню, надає у межах повноважень встановлений пільги і допомоги, пов'язані з охороною мате-

ринства і дитинства, поліпшенням умов життя багатодітних сімей, здійснює контроль за роботою органів медико-соціальної експертизи;

л) забезпечує у межах своїх повноважень виконання законодавства щодо національних меншин і міграції, про свободу совісті та релігійні організації, щодо всебічного розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя, створення умов для розвитку мов інших національностей;

м) бере участь у вирішенні питань про надання місцевості як курорту, встановлення зон санітарної охорони курортів і визначенні їх режиму;

н) сприяє роботі творчих спілок, національно-культурних товариств, молодіжних і дитячих організацій, фондів, асоціацій, інших громадських організацій, які діють у сфері освіти, охорони здоров'я, фізкультури і спорту, молодіжної політики.

7) У сфері праці та зайнятості плати:

а) забезпечує реалізацію державних гарантій у сфері праці; здійснює в установленому порядку контроль за оплатою праці не нижче визначеного державою мінімального розміру на загальнодержавному рівні;

б) розробляє та затверджує перспективні та поточні територіальні програми зайнятості та заходи щодо соціальної захищеності різних груп населення від безробіття, організовує їх виконання;

в) здійснює контроль проведення оплачуваних громадських робіт для осіб, зареєстрованих як безробітні;

г) здійснює відповідно до законодавства державний контроль щодо забезпечення соціального захисту працюючих, зайнятих на роботах з шкідливими умовами праці на підприємствах, установах, організаціях, а також на підприємствах, установах, організаціях, які діють у сфері власності, розташованих на території області, місту Києву, Севастополю;

д) бере участь у веденні колективних переговорів та укладанні територіальних тарифних угод, вирішенні відповідно до законодавства колективних трудових спорів (конфліктів) між підприємствами, установами, організаціями власності, розташованими на території області, місту Києву, Севастополю;

є) у сфері забезпечення законності, прав і свобод громадян:

а) забезпечує додержання Конституції України, Конституційного Договору, виконання законів України, указів та розпоряджень Президента України, рішень Кабінету Міністрів України, інших актів законодавства України; захищає права, свободи і законні інтереси громадян;

б) координує роботу щодо охорони громадського порядку, боротьби зі злочинністю;

в) забезпечує належний розклад звернень громадян, перерізує спілку осіб, що відповідно до законодавства в підприємствах, установах та організаціях;

г) утворює спостережувачів, з питань відновлення прав реабілітованих та інші комісії;

д) здійснює заходи щодо організації правового виховання населення, здійснює контроль за виконанням правил паспортної системи;

є) реалізує державну політику у сфері громадянства, забезпечує виконання актів законодавства з питань громадянства, надання притулку іноземним громадянам та без громадянства, видачу паспортів і інших справ в додержанні правил паспортної системи;

ж) координує роботу відповідних органів державної виконавчої влади, пов'язану з розробленням та здійсненням заходів щодо розширення, працевлаштування, соціально-побутового і медичного обслуговування осіб, а також депортованих осіб, які добровільно повертаються в регіони їх колишнього проживання;

з) здійснює управління архівною справою;

и) вирішує відповідно до законодавства питання організації проведення виборів та референдумів;

к) здійснює у разі стихійного лиха, екологічних катастроф, епідемій, епізоотів, пожеж, інших надзвичайних подій, передбачених законодавством заходи, пов'язані з підтриманням громадського порядку, врятуванням життя людей, захистом їх здоров'я і прав, збереженням матеріальних цінностей;

л) укладає договори про законодавство рішення, що передбачають за їх порушення адміністративну відповідальність, з питань із стихійним лихом і епідеміями, а також рішення з питань боротьби з епізоотіями, за порушення яких встановлено відповідальність Кодексом України про адміністративні правопорушення;

м) затверджує правила, за порушення яких передбачено адміністративну відповідальність статтями 152, 159, 182 Кодексу України про адміністративні правопорушення;

н) у сфері міжнародних та зовнішньоекономічних зв'язків:

а) забезпечує виконання зобов'язань за міжнародними договорами України на відповідній території;

б) сприяє розвитку міжнародного співробітництва у галузі економіки, захисту прав людини, боротьби з тероризмом, екологічної безпеки, охорони здоров'я, науки, освіти, культури, фізкультури і спорту;

в) укладає в установленому законодавством порядку договори з іноземними партнерами на придбання продукції, виконання робіт або надання послуг за рахунок наявних коштів або на інших основі;

г) сприяє зовнішньоекономічним зв'язкам підприємств, установ та організацій, розташованих на території області;

д) здійснює виконання зобов'язань за міжнародними договорами України на відповідній території;

є) сприяє розвитку міжнародного співробітництва у галузі економіки, захисту прав людини, боротьби з тероризмом, екологічної безпеки, охорони здоров'я, науки, освіти, культури, фізкультури і спорту;

ж) укладає в установленому законодавством порядку договори з іноземними партнерами на придбання продукції, виконання робіт або надання послуг за рахунок наявних коштів або на інших основі;

з) сприяє зовнішньоекономічним зв'язкам підприємств, установ та організацій, розташованих на території області;

ваних на відповідній території, незалежно від форм власності;

д) сприяє розвитку експортної бази і збільшенню обсягів експорту продукції (робіт, послуг);

є) організовує і контролює прикордонну і прибережну торгівлю;

ж) сприяє діяльності митних органів та прикордонних служб, створенню умов для їх належного функціонування;

з) сприяє створенню міжнародних промислових підприємств, установ, організацій;

и) вносить в установленому порядку до відповідних органів пропозиції щодо залучення іноземних інвестицій до розвитку економічного потенціалу області, місту Києву, Севастополю;

к) у галузі оборони держави:

а) забезпечує виконання законодавства про військовий обов'язок посадовими особами і громадянами, підприємствами, установами і організаціями;

б) здійснює заходи, пов'язані з мобілізаційно-підготовкою, цивільною обороною на відповідній території;

в) здійснює державний контроль за додержанням законності, установами, організаціями, незалежно від форм власності, законодавства з питань державної таємниці та інформації;

г) сприяє Прикордонним військам в охороні та підтриманні встановленого режиму на Державному кордоні України;

д) здійснює заходи щодо забезпечення виконання законності, установами, організаціями, незалежно від форм власності, законодавства з питань державної таємниці та інформації;

є) сприяє Прикордонним військам в охороні та підтриманні встановленого режиму на Державному кордоні України;

ж) здійснює заходи щодо забезпечення виконання законності, установами, організаціями, незалежно від форм власності, законодавства з питань державної таємниці та інформації;

з) здійснює заходи щодо створення належних умов для функціонування пунктів пропуску через Державний кордон України.

19. Державна адміністрація виконує й інші повноваження, визначені Конституційним Договором, законами України та розпорядженнями Президента України.

Особливості здійснення своїх повноважень Київської та Севастопольської міських державними адміністраціями визначаються Президентом України.

V. Відносини державної адміністрації з обласною, Київською, Севастопольською міською Радою, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями

20. Державна адміністрація:

— здійснює організаційні, матеріально-технічні та інші забезпечення діяльності відповідно області, Київської, Севастопольської міської Ради, її органів та депутатів, фінансує її утримання з місцевого бюджету;

— забезпечує виконання рішень відповідно області, Київської, Севастопольської міської Ради, прийнятих у межах її компетенції;

— надає допомогу депутатам, постійним комісіям відповідно області, Київської, Севастопольської міської Ради у здійсненні ними своїх повноважень, забезпечує їх необхідною інформацією, вживає заходів до виконання наказів виборців;

21. Державна адміністрація:

— не втручається у здійснення органами місцевого самоврядування власних повноважень;

— сприяє органам місцевого самоврядування у вирішенні питань соціально-економічного розвитку території, зміцненню їх матеріально-фінансової бази.

22. Державна адміністрація у процесі виконання своїх повноважень здійснює свою діяльність з органами прокуратури, внутрішніх справ, служби безпеки, державного контролю-ревізійної службою та іншими контролюючими органами, установами та організаціями, що належать до системи центральних органів державної виконавчої влади.

23. Державна адміністрація в межах своїх повноважень здійснює свої відносини з підприємствами, установами та організаціями, що належать до сфери управління, інших органів, на податковій, договірній та іншій визначений законодавством основі в інтересах задоволення потреб населення та соціально-економічного розвитку території.

Державна адміністрація не втручається в господарську діяльність підприємств, установ та організацій, крім випадків, передбачених законодавством.

VI. Правове забезпечення і гарантії діяльності державної адміністрації

24. Голова державної адміністрації в межах повноважень на основі та на виконання законодавства видає розпорядження, організовує та контролює їх виконання.

Розпорядження голови державної адміністрації є обов'язковими для виконання на відповідній території підприємствами, установами, організаціями та громадянами.

Розпорядження голови державної адміністрації, які стосуються прав та інтересів громадян або мають загальний характер, доводяться (Продовження на 11-й стор.).

(Початок на 9—10-й стор.).

дяться до загальної відома через засоби масової інформації.

25. Розпорядження голови державної адміністрації у разі порушення Конституції України, Конституційного Договору, законів України, указів і розпоряджень Президента України, рішень Кабінету Міністрів України, може бути скасоване Президентом України.

26. Розпорядження голови державної адміністрації, акти інших посадових осіб, що призначаються ним, у разі порушення прав громадян, представницьких органів та органів місцевого самоврядування, підприємства, установ

і організацій можуть бути оскаржені в судовому порядку.

27. Керівники секретаріату, управління та інших підрозділів державної адміністрації в межах своїх компетенцій видають накази, накази, прийняті з порушенням законодавства або з перевищення повноважень, можуть бути скасовані головою державної адміністрації.

Накази керівників відділів, управління та інших підрозділів державної адміністрації, які зачіпають права, свободи й законні інтереси громадян або мають міжнародний характер, підлягають державній реєстрації в управлінні істції в області, в містах Києві та Севастополі.

28. Голова державної адміністрації, керівники секретаріату, управління, відділів та інших підрозділів державної адміністрації несуть пер-

сональну відповідальність за законність прийнятих ними рішень.

29. Шкода, завдана в результаті неправомірних рішень, дій або бездіяльності посадових осіб державної адміністрації, відшкодовується в установленому законодавством порядку.

30. Державна адміністрація утримується за рахунок коштів Державного бюджету України.

Граничну чисельність, фонд оплати праці працівників та видатки на утримання державної адміністрації встановлює Кабінет Міністрів України.

Структуру та штатний розпис секретаріату державної адміністрації та граничну чисельність і фонд оплати праці працівників та видатків на утримання управління, відділів та ін-

ших підрозділів державної адміністрації затверджує голова державної адміністрації.

Структуру та штатний розпис управління, відділів та інших підрозділів державної адміністрації затверджують їх керівники у межах встановленої граничної чисельності і фонду оплати праці.

31. Протиправні дії щодо голови та інших посадових осіб державної адміністрації, перешкоджання виконанню ними службових обов'язків тягнуть за собою відповідальність, передбачену законодавством.

Голова Адміністрації
Президента України
Д. ТАБАЧНИК.

ПОСЛОЖЕННЯ ПРО РАЙОННУ, РАЙОННУ У МІСТАХ КИЄВІ ТА СЕВАСТОПОЛІ ДЕРЖАВНУ АДМІНІСТРАЦІЮ

I. Загальні засади

1. Района, району у містах Києві та Севастополі державна адміністрація (далі — державна адміністрація) є органом державної виконавчої влади відповідно до району, району міста Києва і Севастополя. Державну адміністрацію утворює Президент України.

2. Державна адміністрація є складовою частиною єдиної системи органів державної виконавчої влади. Вона підпорядковується Президенту України, Кабінету Міністрів України, а також відповідно області, Київській, Севастопольській міській державній адміністрації.

3. Державна адміністрація покликана захищати права і законні інтереси громадян та держави, забезпечувати комплексний соціально-економічний розвиток району, та реалізацію державної політики у відповідних сферах управління.

4. Державна адміністрація у своїй діяльності керується Конституцією України, Конституційним Договором між Президентом України та Верховною Радою України «Про основні засади організації та функціонування державної влади і місцевого самоврядування в Україні на період до прийняття нової Конституції України» (далі — Конституційний Договір), законами України, указами і розпорядженнями Президента України, рішеннями Кабінету Міністрів України та іншими актами законодавства, а також цим Положенням.

Державна адміністрація діє на засадах законності, гласності, поєднання загальнодержавних і місцевих інтересів, взаємодії з районною Радою та органами місцевого самоврядування району.

5. Державна адміністрація є юридичною особою, має печатку із зображенням Державного гербу України і своїм найменуванням, рахунок в установках банку України.

На будівництво, до розміщення державної адміністрації, підймається Державний прапор України та встановлюється вивіска за зразком, який затверджено Кабінетом Міністрів України.

II. Голова державної адміністрації

6. Голова державної адміністрації очолює відповідно району, району в містах Києві та Севастополі державну адміністрацію, здійснює керівництво її діяльністю, несе персональну відповідальність за виконання покладених на державну адміністрацію завдань і здійснення нею своїх функцій.

Голова державної адміністрації представляє державну адміністрацію у відносинах з іншими органами, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами, організаціями та громадянами як в Україні, так і за її межами.

7. Головою державної адміністрації Президент України призначає особу, обрану головою районної Ради.

8. Голова державної адміністрації:

а) формує державну адміністрацію;
б) організовує розроблення проектів бюджету та програм соціально-економічного розвитку району, подає їх на розгляд районної Ради, забезпечує виконання бюджету та схвалених указом програм і щорічно звітує перед нею про їх виконання;

в) інформує голову відповідно області, Київської, Севастопольської міської державної адміністрації та населення про суспільно-політичне, соціально-економічне, екологічне становище в районі;

г) затверджує рішення сільської, селищної, міської та очолюваного ним виконавчої влади, якщо вони суперечать Конституції України, Конституційному Договору, законам України, указам і розпорядженням Президента України, рішенням Кабінету Міністрів України, іншим актам законодавства та в місячний строк звертається до районного (міського) суду щодо їх скасування;

д) затверджує рішення голови та очолюваного ним виконавчого комітету сільської, селищної, міської (міста районного значення) Ради з питань здійснення делегованих їй повноважень державної виконавчої влади, якщо вони суперечать Конституції України, Конституційному Договору, законам України, указам і розпорядженням Президента України, рішенням Кабінету

Міністрів України, іншими актами законодавства, та в місячний строк звертається до голови відповідно області, Київської, Севастопольської міської державної адміністрації щодо їх скасування;

е) вносить подання голові відповідно області, Київської, Севастопольської міської державної адміністрації щодо дострокового припинення в установленому порядку повноважень сільської, селищної, міської (міста районного значення) Ради, її голови та очолюваного ним виконавчого комітету в разі порушення ними Конституції України, Конституційного Договору, законів України, указів і розпоряджень Президента України, рішень Кабінету Міністрів України, інших актів законодавства;

є) затверджує до актів керівників підприємств, установ, організацій, якщо вони суперечать законодавству, та в місячний строк звертається до суду щодо їх скасування або поводить за про це органи прокуратури для вжиття відповідних заходів;

ж) укладає та розвиває контракти з керівниками підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління державної адміністрації, або укладає на це інших осіб;

з) погоджує в установленому порядку призначення та звільнення з посад керівників розташованих на території району підприємств, установ, організацій, які належать до сфери управління органів державної виконавчої влади вищого рівня;

и) здійснює контроль та забезпечує виконання законів України, рішень Кабінету Міністрів України, а також рішень районної Ради та державної адміністрації, прийнятих у межах їх повноважень, керівниками підприємств, установ, організацій, одержує від них інформацію з цих питань;

й) утворює, реорганізовує, ліквідує відповідно до законодавства секретаріат, управління, відділи та інші підрозділи державної адміністрації;

к) призначає на посади та звільняє з посад в установленому порядку працівників секретаріату, керівників управління, відділів та інших підрозділів державної адміністрації та їх заступників;

л) за погодженням з керівниками управління, відділів та інших структурних підрозділів відповідно області, Київської, Севастопольської міської державної адміністрації призначає на посади та звільняє з посад керівників управління, відділів та інших структурних підрозділів державної адміністрації, які підпорядковані йому та органам державної виконавчої влади вищого рівня, та їх заступників;

м) погоджує призначення на посади та звільнення з посад керівників районних органів містобудування та інших центральних органів державної виконавчої влади України, якщо інше не передбачено законодавством;

н) здійснює загальне керівництво мобілізаційною підготовкою та цивільною обороною району;

о) виступає розпорядником коштів державної адміністрації;

п) здійснює інші повноваження, передбачені законами України, указами і розпорядженнями Президента України, рішеннями Кабінету Міністрів України.

9. Головою державної адміністрації з питань здійснення делегованих повноважень державної виконавчої влади підпорядковані йому та очолювані ними виконавчі комітети сільської, селищної, міської (міста районного значення) Рад.

10. У разі порушення Конституції України, Конституційного Договору, законів України, указів і розпоряджень Президента України, рішень Кабінету Міністрів України, рішення державної адміністрації може бути достроково звільнений з посади Президентом України.

Звільнення з посади голови державної адміністрації тягне за собою припинення його повноважень, як вказано відповідної Ради.

III. Заступники голови, секретаріат, управління, відділи та інші підрозділи державної адміністрації

11. Голова державної адміністрації має першого заступника та заступників, яких за його поданням призначає на посади та звіль-

няє з посад голова відповідно області, Київської, Севастопольської міської державної адміністрації.

У разі відсутності голови державної адміністрації його обов'язки виконує перший заступник голови державної адміністрації, а у разі відсутності останнього — один із заступників голови.

12. Заступники голови державної адміністрації відповідно до визначених головою державної адміністрації обов'язків здійснюють керівництво довіреними сферами або іншими функціями управління, забезпечують виконання програм соціально-економічного розвитку та бюджету району, координують діяльність управління, відділів та інших підрозділів державної адміністрації, забезпечують виконання рішень, рішень державної адміністрації і несуть персональну відповідальність за стан справ у довірчій сфері.

13. Секретаріат державної адміністрації здійснює правове, організаційне, матеріально-технічне та інше забезпечення державної адміністрації.

Секретаріат державної адміністрації очолює один із заступників голови державної адміністрації.

14. Управління, відділи та інші підрозділи державної адміністрації здійснюють керівництво відповідними сферами або іншими функціями управління на території району.

15. У своїй діяльності управління, відділи та інші підрозділи державної адміністрації підпорядковуються голові державної адміністрації, а у випадках, передбачених законодавством, і відповідним органам державної виконавчої влади вищого рівня.

16. Примірний перелік управління, відділів та інших підрозділів державної адміністрації затверджує Президент України за поданням Кабінету Міністрів України.

17. Основні засади організації та функціонування секретаріату, управління, відділів та інших підрозділів державної адміністрації визначаються Типовими положеннями, які затверджує Кабінет Міністрів України.

IV. Повноваження державної адміністрації

18. Державна адміністрація для здійснення покладених на неї завдань має такі повноваження:

а) сфери соціально-економічного розвитку, планування та обліку;

б) розробляє проекти програм соціально-економічного розвитку району та подає їх на розгляд районної Ради, організовує їх виконання;

в) забезпечує ефективне використання природних, трудових і фінансових ресурсів;

г) забезпечує здійснення відповідно до законодавства контролю за станом фінансової дисципліни, обліку і звітності на підприємствах, в установах та організаціях незалежно від форм власності;

д) складає баланси фінансових, трудових ресурсів, визначає потребу у місцевих будівельних матеріалах, паливі, електроенергії;

е) погоджує у межах своїх компетенцій розміщення на території району нових підприємств та інших об'єктів незалежно від форм власності;

ж) розглядає та погоджує подані підприємствами, установами, організаціями, розташованими на території району, проекти їх планів (прогнозів) та заходів, які пов'язані з обслуговуванням населення або можуть призвести до зміни екологічного, демографічного стану та інших наслідків;

з) розробляє пропозиції щодо обсягів продукції, послуг, що підлягають поставці для державних потреб, формуючи обсяги продукції (робіт, послуг), що поставляються для потреб району за рахунок коштів місцевого бюджету та інших джерел фінансування;

и) вносить відповідно області, Київській, Севастопольській міській державній адміністрації пропозиції до програм соціально-економічного розвитку відповідно області, міст Києва, Севастополя;

к) проводить державну реєстрацію суб'єктів підприємницької діяльності, видає їм спеціальні дозvoli (ліцензії) для здійснення окремих видів діяльності та вилучує їх в установленому законодавством порядку;

2) у разі бюджету і фінансів:

а) складає і подає на затвердження районної Ради проект місцевого бюджету та забезпечує його виконання;

б) подає в установленому порядку до відповідних органів державної виконавчої влади фінансові показники і пропозиції щодо складання проекту Державного бюджету України, вносить пропозиції щодо проекту нормативів вилучення до бюджету відповідних адміністративно-територіальних одиниць частини загальнодержавних податків, зборів і обов'язкових платежів та передає коштів у вигляді дотатків, субвенцій, субсидій;

г) встановлює відповідно до законодавства України про оподаткування місцеві податки, збори та інші обов'язкові платежі;

д) надає в установленому порядку пільги щодо місцевих податків і зборів, які надходять до місцевого бюджету;

е) утворює відповідно до законодавства України фонди, заборгованості, цільові, резервні, валютні фонди, затверджує положення про ці фонди;

ж) здійснює фінансування підприємств, установ та організацій місцевого господарства, освіти, культури, науки, охорони здоров'я, фізичної культури і спорту, молодіжного лікування, соціального забезпечення і соціального захисту населення, що передбачено в підпорядкованій державній адміністрації, а також жовтків, пов'язаних з розвитком житлово-комунального господарства, благоустрою та шляхом будівництва, виробництвом товарів народного споживання, охороною природного середовища та громадського порядку, та інших заходів, передбачених законодавством;

з) отримує від усіх суб'єктів підприємницької діяльності незалежно від форм власності інформацію, необхідну для складання і виконання бюджету;

и) об'єднує бюджетні і позабюджетні кошти та за згодою підприємств, установ, організацій і населення на їхню власність зобов'язує щодо платежів до державного, місцевого бюджетів та позабюджетних фондів;

к) проводить державну реєстрацію місцевих благодійних фондів;

л) у разі управління майном, приватизації, приватизації;

м) здійснює продаж власних майна, яке передане у порядку, визначеному законодавством, у власність району, у тому числі приймає рішення щодо створення, реорганізації та ліквідації підприємств, установ та організацій, що належать до сфери її управління, а також здійснює делеговані Президентом України повноваження щодо управління майном, яке перебуває у загальнодержавній власності;

н) здійснює володіння, розпорядження або користування майном у разі передачі у встановленому порядку таких повноважень власником майна;

о) вносить пропозиції власникам майна щодо передачі або продажу у власність району підприємств, установ, організацій та інших об'єктів, що мають важливе значення для забезпечення потреб населення території;

п) розробляє програми приватизації майна району, організовує та контролює їх виконання, вносить пропозиції для розробки програм приватизації майна, що належить до загальнодержавної власності;

р) сприяє створенню спільних підприємств, заснованих на базі об'єднання майна різних форм власності, у тому числі підприємств з іноземними інвестиціями;

с) сприяє розвитку малого бізнесу, надає допомогу підприємствам, які займаються розробкою та впровадженням новітніх проектів, виробництвом товарів народного споживання, будівельних матеріалів, наданням побутових, комунальних та інших послуг населенню, підготовкою кадрів;

д) задує на договірні засади підприємства, установ, організації до участі в розвитку;

(Закінчення на 12-й стор.).

(Початок на 9—11-й стор.).

ку та створенні нових потужностей, для випуску необхідної для району продукції (робіт, послуг);

ж) реалізує державну політику в галузі сільського господарства, харчової і переробної промисловості, виробництва товарів народного споживання, соціальної сфери, координацію діяльності державних, господарських органів щодо розвитку різних форм господарювання, перебування виробничих відносин на селі, виконання програм продовольчого забезпечення населення;

з) здійснює інвестиційну діяльність та її державне регулювання відповідно до законодавства;

4) у галузі містобудування, житлово-комунального господарства, побутового, торговельного обслуговування, транспорту і зв'язку:

а) здійснює відповідно до законодавства функції з організації та якості обслуговування населення підприємствами, установами та організаціями житлово-комунального господарства, зв'язку, телебачення, радіомовлення, торгівлі і громадського харчування, побутового і транспортного обслуговування населення незалежно від форм власності, а також за технічним станом, використанням і управлінням житла;

б) контролює ілі приватизації житла, об'єктів комунального господарства, торгівлі та громадського харчування, побутового обслуговування населення, здійснює заходи щодо розширення і вдосконалення їх мережі;

в) сприяє розширенню житлового будівництва, здійснює контроль за забудовою, додержанням проектів будівництва; надає відповідно до законодавства дозвіл на спорудження об'єктів; зупиняє будівництво в разі проведення його з порушенням планів забудови і затверджених проектів, бере участь відповідно до законодавства у прийманні в експлуатацію та затвердженні актів приймання в експлуатацію об'єктів соціально-культурної сфери;

г) втручається в межах і порядку, визначених законодавством, підприємства, установи, організації до участі в розвитку житлово-комунального господарства, побутового, торговельного обслуговування населення, транспорту і зв'язку;

д) організовує та контролює забезпечення об'єктів соціально-культурного призначення та населення паливом, електроенергією, газом та іншими енергоносіями;

е) здійснює контроль за роботою ринків та підприємств у сфері торгівлі, громадського харчування та побутового обслуговування незалежно від форм власності, не допускаючи їх закриття та неузгодженого перепрофілювання;

є) забезпечує захист прав споживачів;

ж) погрожуює відповідно до законодавства розмір плати за оренду приміщень, що використовуються для розміщення підприємств торгівлі, громадського харчування та побутового обслуговування населення;

з) розробляє та надає відповідно до законодавства житлову площу, здійснює контроль за станом обліку громадян, які потребують поліпшення житлових умов, у виконавчих сільської, селищної, міської Рад, на підприємствах, в установах, організаціях;

и) затверджує місцеві та погрожуює транзитні маршрути і графіки руху пасажирського транспорту згідно з місцевими формами власності;

й) організовує відповідно до законодавства роботи з атестації об'єктів, сертифікації продукції, робіт і послуг підприємств та організацій житлово-комунального господарства, побутового, торговельного обслуговування населення відповідно до законодавства;

к) організовує та контролює відповідно до законодавства охорону, реставрацію та використання пам'яток архітектури і містобудування, палацово-паркових, паркових та історико-культурних ландшафтів;

л) у галузі використання і охорони земель, інших природних ресурсів та охорони навколишнього природного середовища:

а) розробляє та виконує програми щодо раціонального використання земель, лісів, підпідземних водності ґрунтів;

б) здійснює державне управління та контроль за використанням та охороною земель, лісів, надр, вод, атмосферного повітря, рослинного і тваринного світу на території району;

в) передає земельні ділянки у власність, надає їх у користування, у тому числі на умовах оренди, приміenne право власності або користування земельною ділянкою чи її частиною у випадках, передбачених законодавством;

г) вилучає (викуповує) земельні ділянки у встановленому законодавством порядку, реститує право власності, користування та договори на оренду земель, вилучає документи, що посвідчують право власності і користування землею;

д) видає відповідно до законодавства висновок про надання або вилучення земельних ділянок, яке проводиться органом державної виконавчої влади інших рівнів;

е) визначає розміри збитків і втрат сільськогосподарської виробничої, пов'язаних із вилученням (викупом) або тимчасовим зайняттям земельних ділянок;

є) погрожуює відповідно до законодавства будівництво житлових, виробничих, культурно-побутових та інших будівель і споруд на земельних ділянках, розташованих на території району;

а) забезпечує відповідно до законодавства грошову оцінку земель та ведення земельно-кадастрової документації;

б) організовує і проводить роботи щодо приватизації земель відповідно до законодавства;

в) здійснює в установленому порядку організацію землеустрою;

г) затверджує відповідно до законодавства проекти внутрішньогосподарського землеустрою та контролює їх здійснення;

д) вирішує земельні спори у порядку, встановленому законодавством, координує на відповідній території діяльність землепольовних органів;

є) вирішує відповідно до законодавства питання про надання дозволу на спеціальне використання природних ресурсів місцевого значення, а також анулювання такого дозволу;

ж) розробляє та затверджує місцеві екологічні програми, бере участь у розробленні регіональних та загальнодержавних екологічних програм;

з) організовує проведення відповідно до законодавства екологічної експертизи;

и) забезпечує інформацію населення, підприємств, установ та організацій про стан навколишнього природного середовища;

й) припиняє (зупиняє, обмежує) в установленому порядку діяльність розташованих на території району підприємств, установ і організацій незалежно від форм власності, у разі порушення ними законодавства щодо охорони навколишнього природного середовища, чи надання заходів до відшкодування завдань збитків;

к) організовує роботу з ліквідації екологічних наслідків аварій, залучає до цих робіт підприємства, установи та організації незалежно від форм власності, у тому числі в процесі ліквідації аварій;

л) у галузі науки, освіти, охорони здоров'я, соціального захисту населення, культури, фізкультури і спорту, молодіжної політики:

а) реалізує державну політику в галузі науки, освіти, охорони здоров'я, соціального захисту населення, культури, фізкультури і спорту, молодіжної політики;

б) здійснює контроль за діяльністю складів науки, освіти, охорони здоров'я, соціального захисту населення, культури, фізкультури і спорту, молодіжної політики, надає допомогу в їх матеріально-фінансовому забезпеченні;

в) сприяє розвитку науки і техніки, реалізацію регіональних науково-технічних програм, впровадження нових технологій та підвищення технічного рівня виробництва і якості продукції;

г) забезпечує охорону прав винахідників і рационалізаторів;

д) розробляє прогнози розвитку мережі державних закладів науки, культури, охорони здоров'я і соціального захисту населення, фізкультури і спорту, молодіжної політики, що належать до сфери управління державної адміністрації, виходячи з нормативів забезпеченості населення цими закладами, і включає їх до проектів програм соціально-економічного розвитку району;

є) визначає для підприємств, організацій і установ незалежно від форм власності квоти робочих місць для працевлаштування інвалідів, випускників шкіл і професійних училищ, інших категорій, які потребують соціального захисту;

ж) здійснює передбачені законодавством заходи щодо поліпшення житлових, матеріально-побутових умов інвалідів, ветеранів війни та праці, військовослужбовців, багатодітних сімей, одиноких громадян похилого віку;

з) забезпечує вирішення відповідно до законодавства питань освіти і підготовки;

и) організовує культурно-освітні заходи, додержанням правил санітарної охорони на території району, здійснює заходи щодо запобігання інфекційним захворюванням, епідеміям, епізоотам та їх ліквідації;

й) організовує медичну допомогу населенню, надає у межах повноважень встановлений плати, звільняє з охорони материнства і дитинства, поліпшенням умов життя багатодітних сімей;

к) сприяє роботі навчальних закладів, забезпечує надання загальної середньої освіти;

л) організовує виконання та контроль додержання законодавства щодо національно-культурних прав громадян, забезпечує всебічний розвиток і функціонування української мови як державної і у сфері суспільного життя, створює умови для розвитку мов інших національностей;

м) у сфері праці та заробітної плати:

а) забезпечує реалізацію державних гарантій у сфері праці; здійснює контроль за оплатою праці не нижче встановленого державою мінімального розміру підприємств, в установах, організаціях незалежно від форм власності;

б) розробляє та затверджує перспективні та поточні районні програми зайнятості та заходи щодо соціальної захищеності різних груп населення від безробіття, організовує їх виконання;

в) організовує проведення оплачуваних громадських робіт для осіб, зареєстрованих як безробітні;

г) здійснює відповідно до законодавства контроль за забезпеченням соціального захисту працюючих, зайнятих на роботах з підвищеними умовами праці на підприємствах, в установах, організаціях, якісності проведення атестації робочих місць, додержанням законодавства з питань охорони праці;

д) бере участь відповідно до законодавства у веденні колективних переговорів, вирішенні колективних трудових спорів (конфліктів) на підприємствах, в установах, організаціях, розташованих на території району;

е) у галузі забезпечення законності, прав і свобод громадян:

а) забезпечує додержання Конституції України, Конституційного Договору, виконання законів України, указів та розпоряджень Президента України, рішень Кабінету Міністрів України, інших актів законодавства, захищає права, свободи і законні інтереси громадян;

б) координує роботу відповідних органів щодо охорони громадського порядку, боротьби зі злочинністю;

в) забезпечує належний розгляд звернень громадян, перерає відповідно до законодавства стан цих робіт на підприємствах, в установах та організаціях громадян;

г) здійснює у разі стихійного лиха, екологічних катастроф, епідемій, епізоотів, пожеж, інших надзвичайних подій передбачені законодавством заходи, пов'язані з підтриманням громадського порядку, врятуванням життя людей, захистом їх здоров'я і прав, збереженням матеріальних цінностей;

д) приймає відповідно до законодавства рішення, що передбачають за їх порушення адміністративну відповідальність, з питань боротьби із стихійним лихом і епідеміями, а також рішення з питань боротьби з епізоотами, за порушення яких встановлено відповідальність Кодексом України про адміністративні правопорушення;

є) утворює відповідні спеціальну та інші комісії, передбачені законодавством;

ж) вносить відповідно до законодавства пропозиції з питань адміністративно-територіального поділу;

з) порушує клопотання про відняття державних нагород; забезпечує виконання актів Президента України про надання грамот, медалей, орденов громадянам та особам без державності, сприяє органам внутрішніх справ у додержанні правил пасторської системи; реалізовує державну політику у сфері міжнародних відносин, забезпечує прав національних меншин, державної зовнішньої політики та державної політики щодо громадян за кордоном;

и) здійснює в установленому порядку заходи щодо розміщення, працевлаштування, соціально-побутового і медичного обслуговування біженців, а також депортованих осіб, які добровільно повертаються в регіон їх колишнього проживання;

й) здійснює управління армією справкою;

к) приймає рішення про проведення конкурсів виборів та референдумів відповідно до законодавства;

л) у галузі міжнародних та зовнішньоекономічних зв'язків:

а) укладає договори з зарубіжними партнерами на реалізацію і придбання продукції за рахунок членів у неї валютних коштів або на інші основі;

б) сприяє розвитку міжнародних зв'язків у галузі охорони здоров'я, науки, освіти, культури, фізкультури і спорту;

в) сприяє створенню спільних із зарубіжними партнерами підприємств з використання природних ресурсів, здійснення зв'язків, випуску товарів народного споживання і надання послуг населенню;

г) організовує прикордонну і прибережну торгівлю;

д) веде в установленому порядку облік суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності;

є) сприяє діяльності міжнародних, прикордонних служб, створює умови для їх належного функціонування;

6) у галузі оборонної роботи:

а) забезпечує виконання законодавства про військову обов'язок посадовими особами і громадянами, підприємствами, установами, організаціями;

б) здійснює заходи, пов'язані з мобілізаційною підготовкою, цивільною обороною в районі;

в) здійснює державний контроль за додержанням підприємствами, установами, організаціями незалежно від форм власності законодавства з питань державної таємниці та інформації;

г) здійснює підготовку щодо створення в охороні і підтримці відповідного режиму на Державному кордоні України;

д) забезпечує додержання законодавства про пільги і переваги, встановлені для ветеранів війни та прирівняних до них осіб, військовослужбовців, звільнених з військової служби, а також про допомогу для сімей військовослужбовців строкової служби;

є) сприяє підготовці молоді до військової служби, проведенню призову громадян на строкову військову службу (не військову) службі, а також організації та проведенню військових зборів відповідно до законодавства;

ж) здійснює заходи щодо створення належних умов для функціонування пунктів пропуску через Державний кордон України.

Державна адміністрація виконує й інші повноваження, визначені законами України, указами і розпорядженнями Президента України, рішеннями Кабінету Міністрів України.

Особливості здійснення районними у містах Києві та Севастополі державними адміністраціями своїх повноважень визначаються Президентом України.

V. Відносини державної адміністрації з районною, районною у місті Радою, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями

20. Державна адміністрація:

а) здійснює організаційне, матеріально-технічне та інше забезпечення діяльності районної Ради, її органів і депутатів, фінансує її утримання з місцевого бюджету;

б) забезпечує виконання рішень районної Ради, прийнятих у межах її компетенції;

а) надає допомогу депутатам, постійним комісіям районної Ради у здійсненні ними своїх повноважень, забезпечує їх необхідною інформацією, вживає заходів щодо реалізації наказів виборців відповідно до програм соціально-економічного розвитку району та виділення коштів з місцевого бюджету;

21. Державна адміністрація:

а) не втручається у здійснення органами місцевого самоврядування у селі (сільрада), селищах, містах (міст районного значення) власних повноважень;

б) здійснює контроль місцевого самоврядування у вирішенні питань соціально-економічного розвитку території, зміцнення їх матеріально-фінансової бази;

в) контролює здійснення головами та їх виконавчими комітетами сільських, селищних, міських (міст районного значення) Рад делегованих їм повноважень державної виконавчої влади;

22. Державна адміністрація у процесі виконання своїх повноважень взаємодіє з іншими невідповідними їй місцевими органами державної виконавчої влади, координує свою діяльність з органами прокуратури, внутрішніх справ, міліції, безпеки, державного контролю-ревізійного службою та іншими контролюючими органами.

23. Державна адміністрація будує свої відносини з підприємствами, установами та організаціями, які належать до сфери управління інших органів, на податковій, договірній та іншій визначеній законодавством основі і інтересах задоволення потреб населення та соціально-економічного розвитку території.

Державна адміністрація не втручається в господарську діяльність підприємств, установ, організацій і не має права залучати їх працівників до виконання роботи, крім випадків, передбачених законодавством.

Органи управління підприємств, установ та організацій сприяють державній адміністрації у виконанні нею своїх повноважень щодо соціально-економічного розвитку району та відповідних галузей господарства, сільського, міського, житлово-побутового, соціального, навколишнього природного середовища, зробиють і проводять спільні заходи щодо забезпечення безперервної роботи у випадках стихійного лиха, аварій, катастроф і під час ліквідації їх наслідків, координують роботу, пов'язану з підтриманням громадського порядку, поліпшенням обслуговування населення.

VI. Правове матеріально-технічне та інше забезпечення і гарантії діяльності державної адміністрації

24. Голова державної адміністрації в межах повноважень, на основі та на виконання законодавства видає розпорядження, організовує та контролює виконання своїх повноважень.

Розпорядження голови державної адміністрації є обов'язковими для виконання на території району підприємствами, установами, організаціями та громадянами.

Розпорядження голови державної адміністрації не поширюються на інтереси громадян або мають загальний характер, доводяться до загального відома через засоби масової інформації.

25. Розпорядження голови державної адміністрації у разі порушення Конституції України, Конституційного Договору, законів України, указів Президента України, рішень Кабінету Міністрів України, може бути скасовано головою відповідно обласної, Київської, Севастопольської міської державної адміністрації.

26. Розпорядження голови державної адміністрації, акти інших посадових осіб, що призначені ними, у разі порушення законності, районної Ради та органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій можуть бути оскаржені в судовому порядку.

27. Керівники секретаріату, управлінь, відділів та інших підрозділів державної адміністрації виконують накази, прийняті з порушенням меж повноважень або з перевищенням повноважень, можуть бути скасовані головою державної адміністрації.

28. Голова державної адміністрації, керівники її управлінь, відділів та інших підрозділів несуть персональну відповідальність за законність прийнятих ними рішень.

29. Школа, в якій вивчаються несправжніми рішення, дії або бездіяльність посадових осіб державної адміністрації, відшкодовується у встановленому законодавством порядку.

30. Державна адміністрація утримується за рахунок коштів Державного бюджету України.

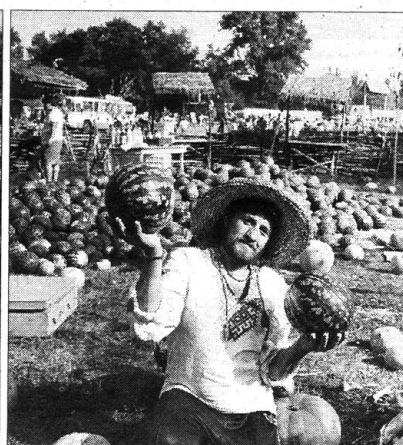
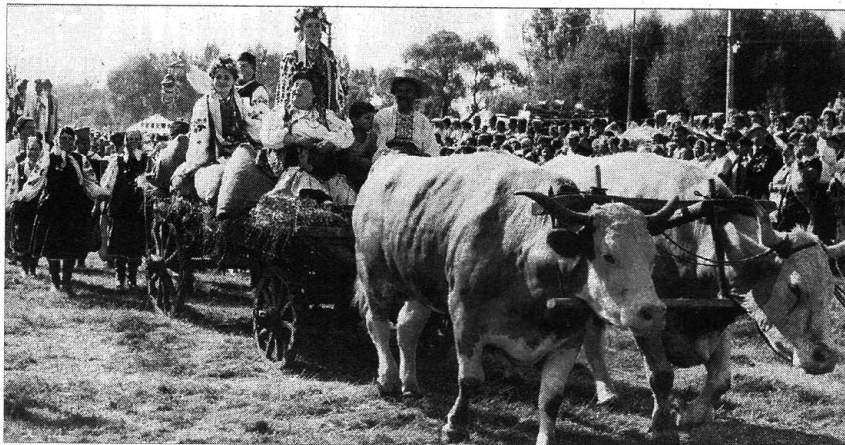
31. Граничну чисельність і фонд оплати праці працівників та видатки на утримання районної державної адміністрації затверджує голова відповідно обласної, Київської, Севастопольської міської державної адміністрації.

Структуру і штатний розпис секретаріату, а також граничну чисельність і фонд оплати праці працівників управлінь, відділів та інших підрозділів державної адміністрації затверджує голова державної адміністрації.

Структуру і штатний розпис управлінь, відділів та інших підрозділів державної адміністрації затверджує її керівники у межах встановленої граничної чисельності і фонду оплати праці.

32. Протираїв дії щодо голови та інших посадових осіб державної адміністрації, перешкоджаючи виконанню ними службових обов'язків тягнуть за собою відповідальність, передбачену законодавством.

Голова Адміністрації
Президента України
Д. ТАБАЧНИК

Ярмарок наших надій

Здається, Сорочинський ярмарок жив вічно. Навіть пасічник Рудий Панько не пригадує, коли вперше спекотливого серпневого дня сюди, на знаменитий Жабокришський майдан, почав збиратися люд. Їхали на волах і конях, ішли пішки, аби скупитися і спродатися, а разом і душу повеселити-розважити. І за квартою варенухи від ярмаркової шинкарки з кумом-сватом погомоніти.

«Що, Боже, ти мій, Господи! чого нема на тій ярмарці! Колеса, скло, дьоготь, тютюн, ремінь, цибуля, крамарі всякі... так, що хоч би в кишені було рублів із тридцять, то й тоді б не закупив усієї ярмарки», — писав Микола Гоголь. Нині все було так, як і завжди, і трохи по-новому. Вперше ярмарок набув статусу міжнародного. Фірми з Болгарії, Білорусі, країн Балтії, Молдови, Німеччини, Росії взяли в ньому участь. А з України приїхав люд з усіх куточків. Відвідав ярмарок і Прем'єр-міністр України Євген Марчук. Він, зокрема, побував на виставці Крюківського вагонобудівного заводу, який до ярмарку випустив першу в Україні дорожню машину.

А чого ж тільки не було на тому ярмарку! І потужні «КрАЗи», і сямобути опішнянські горшки, і решетилівські вишиванки, і подільські штучні алмази та електродвигуни, і чорнухинська платина. Та хіба можна все злічити і про все переповісти?.. Лише в наметовому містечку з міста-побратима Тули було представлено кілька тисяч виробів зі 180 промислових підприємств обласного центру та усіх містечок і районів.

Як і завжди, завітав до своїх земляків сам Микола Гоголь з великою і гамірною компанією: Солоп'єм Черевком, Хіреєм, ковалем Вакулою, Оксаною, Грицьком Голопушником, Тарасом Бузьбою, козаками. Грімлі святкові концерти, козацькі ігри та розваги. сорочинські вечорниці. І здавалося, що вся Україна зібралася тут, аби показати себе та на людей подивитися.

Григорій ГРИНЬ.

Фото Павла ЗДОРОВИЛА.

(Українформ — спеціально для «Голосу України»).

АВТОИНВЕСТСТРОЙ

тел/факс /0572/ 432-827
тел/0572/ 381-655, 476-894

УАЗ
3741
3909, 31512
31514/ЛЮКС
3303, 330318/ТЕНТ
3962/САНИТАРНЫЙ
2206/МИКРОАВТОБУС

ВАЗ
21043, 21053
2106, 21061
21074, 21083
21093, 21099
2121
21213 "ТАЙГА"

ГАЗ
31029
31029-51/ЛЮКС
3102
33022/ГАЗЕЛЬ

АЗЛК
2141
23352
/ПИКАП

**РЕАЛИЗУЕТ
СО СКЛАДА
В ХАРЬКОВЕ
ЗА
БЕЗНАЛИЧНЫЕ
КАРБОВАНЦЫ**

ЗАЗ
1102
"ТАВРИЯ"
1105/5 ДВЕРЕЙ

ГАЗ
3306/ГР. ДИЗ.
3307/ГРУЗОВОЙ
4301/ГР.ДИЗЕЛЬ
4509/САМОСВ. ДИЗ.

ИЖ
21251/КОМБИ
2715/ГРУЗ.
27151/ПИКАП
27156/ГРУЗО-ПАСС.

новые АВТОМОБИЛИ

РАФ
22038-02 /ПАССАЖИРСКИЙ
22038-02 /ЛЮКС
2915-02 /СКОРАЯ ПОМОЩЬ
2914-01 /РЕАНИМАЦИЯ

3311 /ГРУЗОПАССАЖИРСКИЙ
33111 /ГРУЗОВОЙ
2920 /ИЗОТЕРМИЧЕСКИЙ
2925 /МИЛИЦИЯ/ПОЖАРНЫЙ

По вопросам бартера обращаться по тел. /0572/ 140-014.

Официальный дилер
АО "Автоприцеп-КамаЗ"
Реализует со склада у Киева

Прицепы:
СЗАП-8357 (бортовой, 10.5т)
СЗАП-8551 (самоскидный с/х 7.5т)
СЗАП-85431 (самоскидный 10т)

Автомобили:
КамаЗ-55111
КамаЗ-55102
КамаЗ-54112
КамаЗ-53212

Присоединяем поставщикам скидки 10%

Тел: (044) 261-6246, 261-6127
261-6252, 261-7361

Ще мені...

**Ремонт
мягких кровель**

□ Быстро.
□ Дешево.
□ Гарантия.

Телефон/факс
449-99-81.

ПОРШНЕВАЯ ГРУППА
(шпиль, поршень, палец, кольца, вкладыши, прокладки).

для АВТОМОБИЛЕЙ и СЕЛЬХОЗТЕХНИКИ

КАМАЗ, МАЗ, КраЗ, ГАЗ-53,
ЗИЛ-130, Икарус, УАЗ,
ГАЗ-24, Москвич-412, ВАЗ,
ЗАЗ, ГАЗ-21

Т-150, МТЗ-80, 82, ДТ-75,
"Дон", "Нива", "Колос"
(для двигателя СМД-14,
СМД-18, СМД-20, СМД-22,
СМД-31, СМД-80, Д-240)

ЗАПЧАСТИ для КАМАЗа: выжимной подшипник, топлив-
ный насос, плунжерные пары, распылители,
ЗАПЧАСТИ для ГАЗ-53: коленвал, диск сцепления ведомый,
корзина сцепления, распределвал,
ЗАПЧАСТИ для Т-150: топливный насос, плунжерные пары,
распылители, форсунки, секции ВД.

Оформление и отгрузка за 10 минут!
КМР "ЭВО" г. Киев, ул. П. Гонтцы, 9.
Тел. (044) 443-65-49, 446-58-19, с 9 до 17.

ЭВО

САМЫЙ КРУПНЫЙ СКЛАД
запасных частей к болгарским погрузчикам

• около **150** наименований с/х по каталогам "БАЛКАНКАРА"

• а также авто- и электропогрузчики:
- ДВ 1788, ДВ 1792 (г/п 3т и 3,5 т)
- ЕВ 818.56 (г/п - 1т., 3-х стор. обраб. груза)
• электротельферы г/п 0,5 - 5 т
• тележки гидравлические (2 т)

Покупаем списанные погрузчики
Открыт филиал в г. ТЕРНОПОЛЕ

348017, Луганск, ул. Цимлянская, 2
Факс: (0642) 54-03-45 Телеск: 118028 START UX
Тел.: 54-70-72, 54-01-02, 54-00-71

Совместное белорусско-польское
**предприятие
«АКО»**

реализует бутылки типа «РЕТ»
емкостью 1,5 л,
газированные напитки
в ассортименте
собственного производства.

Возможна доставка.

Тел. (0152) 47-29-48.
Факс (0152) 44-51-75.

ПП «ЮРАС» реализует:

1. Автокран КС-3575АІ (14 т) 1993 г. в.;
2. Бульдозеры ДТ-75, Т-150, Т-170;
3. Цементовоз на ЗИЛ-130 (9 т) 1993 г. в.;
4. Экскаватор ЭО-2628 (МТЗ-82) 1993 г. в.;
5. Экскаватор «АТЭК» 4321 (1995 г. в.);
6. «Москвич», ИЖ-2715, «Волга», «Газель», УАЗы.

Тел./факс в Киеве: /044/ 450-31-81.

PAREX BANK
Мы понимаем заботы наших клиентов!

ПОКУПКА И ПРОДАЖА ВАЛЮТЫ ЗА УКРАИНСКУЮ, РОССИЙСКУЮ, БЕЛОРУССКУЮ, КАЗАХСКУЮ НАЦИОНАЛЬНЫЕ ВАЛЮТЫ

ТЕЛ. В РИГЕ: (+3712) 213768, 221737, 223378, 221821
ФАКС 222464, 215201

ОБНАЛИЧИВАНИЕ ТВЕРДЫХ ВАЛЮТ (+3712) 227909, 221341

ОТКРЫТИЕ КОДИРОВАННЫХ СЧЕТОВ (+3712) 229182, 210776, 229818

МЕЖДУНАРОДНЫЕ ПЛАТЕЖНЫЕ КАРТОЧКИ VISA, EUROCARD/MASTERCARD (+3712) 229633, 224644 * 268
ФАКС 224644 * 266

PAREX BANK:
УЛ. СМЯТОВУ, 3, РИГА, LV-1022, ЛАТВИЯ
ТЕЛЕФОНЫ (+3712) 222386, 222391
ФАКСЫ (+3712) 222464, 215201

Организация реализует
**глубинные
насосы**

типа ЭЦВ от 4 до 12 дюймов, кабель ВПП, ст. управления, а также бытовые.

Тел.:
(044) 488-08-60, 483-60-16,
Житомир (0412) 37-46-88,
Кривой Рог (0564) 71-75-77,
Севастополь (0692) 45-50-97,
Ялта (0654) 32-86-39.

АО «Центртехстрой» реализует:

автокраны г/п 14-22,5 т на базе КраЗ, МАЗ;
самосвалы, бортовые, шасси, тягачи, топливозаправщики, битумовозы, бетоносмесители, цементовозы на базе КраЗ, МАЗ, КамаЗ;
мусоровозы, ассенизационные, подметалоуборочные, поливомоечные, пескорозбрасыватели, пожарные, мусовозы, изотермические, автовышки, водовозы, молоковозы на базе ГАЗ, ЗИЛ;
автобусы ЛАЗ, ПАЗ;
тракторы, экскаваторы, бульдозеры, асфальтоукладчики и другую дорожно-строительную технику;
автомобили ГАЗ различных модификаций;
подушники и прицепы к грузовым автомобилям.

Приобретем автомобили КраЗ на взаимовыгодных условиях, возьмем вашу технику на реализацию.

Т./ф. (0562) 42-80-17; 42-64-49.

Реклама в газете «Голос України». Телефон 441-89-34. Факс 449-85-62.

АО «АПОГЕЙ» (З-Д РТИ) изготавливает по заказам:

ремень ОГД 04880 (БИЛЫ), хлысты на сек-
лоботорный комбайн для обивки боты;
ремень бесконечный с планками на комбайн
КС 65 75400;
ленту транспортную ЖХН 15-170 для ком-
байна «ДОН»;
ремни плоские приводные для жаток ЖРБ-
4.2; ЖВБ-4.2; ЖВБ-4.2, ЖРБ-6.5;
ремни 125 x 3 с планками;
ткань прорезиненная 2-слойная с планками
шир. 1040;

ремни бесконечные на зерноотделители ЗМ-60
2560x400x4
2560x300x3
7000x400x4
7000x400x3

Наши реквизиты:

г. Бердянск Запорожской обл.;
Тел. (06153) 4-18-74,
факс 4-17-10, телетайп 337751 Курок,
расчетный счет 467402, МФО 313489,
Бердянский филиал АБ «ИНКО»,
Код 00152359.

Горловское ОАО «Концерн Стирол»

является крупнейшим в Украине производителем
нитрита натрия технического ГОСТ 19906-74 и натрия
азотистокислого марок «Ч» и «ЧДА» ГОСТ 4197-74.

□ Высокое качество

□ Приемлемые цены

□ Скидки оптовым покупателям

За справками обращаться по телефонам:
[06242] 7-84-44; 7-89-50.

Номера факсов: [06242] 4-22-43; 4-88-06; 4-40-82.

АША Турристическое Бюро

Мы предлагаем
Вам отдохнуть!

БОЛГАРИЯ

«Приморско», Варна. От \$ 292

ГРЕЦИЯ

Салоники. От \$ 375

о. Крит (элитный отдых) —
от \$ 995

КИПР Лимассол,

Агия-Напа. От \$ 529

ЕГИПЕТ Хургада. От \$ 520

Тел.: (044) 296-22-85, 290-19-97

Лицензия № 000205 Госкомтуризма
Украины

Организация реализует

- мешки бумажные;
- оборудование для мельниц;
- гидроизоляционный матери-
ал «БРИЗОЛ».

Тел.: (044)
224-60-51,
221-39-99;
544-39-51.

Арбитражный суд Кирово-
градской области возбудил де-
ло № 492/5 о банкротстве Про-
изводственно-инвестиционной
компании «Коминвест СО
ЛТД».

Адрес: г. Кировоград,
ул. Ушакова, 1-А, офис 522,
расчетный счет № 4467909 ОД
Укрсоцбанка, МФО 323293.
Имущественные требования
кредиторов подаются в Кирово-
градский арбитражный суд
ул. Луначарского, 29, в месяч-
ный срок со дня опубликования
объявления.

Арбитражный суд Одесской
области 3.07.1995г. возбудил
дело 2/133 по заявлению
Ильичевского морского торго-
вого порта о признании бан-
кротом страховой компании
«СОЛО», расположенной по
адресу: г. Одесса, пер. Топольс-
кого, 4а, р/счет 002467866 в
РУПБ МФО 328133.

Кредиторам, а также воз-
можным санаторам направить
заявление с имущественными
требованиями к должнику в
месячный срок с момента пуб-
ликации по адресу: 270032,
г. Одесса, пр. Шевченко, 1, ар-
битражный суд Одесской об-
ласти.

Арбитражный суд Днепро-
петровской области (320004,
Днепропетровск, пр. Кирова,
1) возбудил дело №1—52В о
признании банкротом госу-
дарственного коммунального
предприятия розничной торго-
вой «Дари ланів» (Днепро-
петровск).

Юридический адрес долж-
ника:
320106, Днепропетровск, пр. Ге-
роев, 18-А, р/счет 480310 в Жов-
невом отделении АКБ Укрсоц-
банка в Днепропетровске.

Арбитражный суд Дне-
пропетровской области
(320004, г. Днепропетровск,
пр. Кирова, 1) возбудил де-
ло № 18/Б-97 о признании
банкротом арендного пред-
приятия розничной торго-
вой «Ренклод» г. Днепро-
петровск.

Юридический адрес
должника: г. Днепропе-
тровск, пр. Гагарина, 133,
р/счет 480006 в Жовтневом
отделении АКБ Укрсоцбан-
ка г. Днепропетровска.

Інформація про третій випуск акцій

акціонерного товариства «Еко-Дніпро»

1. Основні дані про емітента

1.1. Акціонерне товариство відкритого типу
«Еко-Дніпро» (надалі — товариство), заснова-
не 5 серпня 1992 року рішенням зборів засно-
вників.

1.2. Місцезнаходження товариства:
15317, Кременчук, Полтавська область, вул. Шев-
ченка, 64.

1.3. Бухгалтерський баланс станом на 01.04.95 р.
[млн. грн.]

АКТИВ	на 1.01.95	на 1.04.95
1. Основні кошти		
— статистичні активи	5783	5838
2. Завдання і запорядки	800	1616
3. Грошові кошти		
розрахунки та інші активи	23932	6178
Баланс	30515	13632
ПАСИВ		
1. Джерела власних і привієних до		
них коштів, в тому числі	4075	4457
— статистичний фонд	75	75
— резервний фонд	26	26
— спеціальні фонди		
2. Цілісне фінансування	3974	4356
3. Розрахунки та інші пасиви	26440	9175
Баланс	30515	13632

Простроченої кредиторської заборгованості не-
має. Судових позовів і санкцій щодо товариства та
його службових осіб на момент реєстрації випуску
акцій немає.

1.4. На час емісії зареєстровано повністю сплаче-
ний статистичний фонд у розмірі 75 000 000 грн., який
сформовано шляхом двох випусків простих і привіє-
йованих іменних акцій.

1.5. Органи управління товариства є:

- загальні збори акціонерів;
- правління товариства;
- виконавча дирекція товариства.

Загальна чисельність працюючих — 56 чоловік.

До складу керівників товариства входять:
президент правління Гусев М.В., освіта вища,
інженер-механік, виробничий стаж 30 років;
директор виконавчої дирекції Лопатин Д. М.,
освіта вища, інженер-геолог, виробничий стаж
40 років; головний бухгалтер Сергеева Н. І.,
освіта середня спеціальна, бухгалтер, виробни-
чий стаж 28 років.

1.6. Контролюючий орган: аудиторська фірма
САПФ — «Аудит».

2. Основні напрями діяльності

- Основними напрями діяльності товариства є:
— розробка та реалізація програм і проектів,
спрямованих на відновлення екологічного стану на-
вколишнього природного середовища і, насамперед,
на відновлення екологічної рівноваги басейну Дніпра;
— фінансування та проведення науково-дослідних
і дослідно-конструкторських робіт з розробки безвід-
ходних екологічно безпечних технологій;
— проведення геологорозвідувальних робіт щодо
визначення покладів нерухомих корисних копалин;
— видобуток, збагачення, переробка та реалізація
нерухомих корисних копалин;
— розробка та реалізація проектів рекультивації
грунту з повним відновленням родючості землі після
завершення видобутку нерухомих корисних копалин
відкритим способом;
— виробництво та реалізація будівельних матері-
алів і санітарно-фаянсових виробів.

- Основними напрями використання коштів,
отриманих від емісії, є:
— придбання гірничодобувного обладнання;
— проектування підприємств для переробки та
збагачення нерухомих корисних копалин;
— проектування підприємств для виробництва бу-
дівельних матеріалів та санітарно-фаянсових виробів;
— фінансування основних видів діяльності товари-
ства з метою одержання прибутку.

3. Дані про емісію

3.1. 25 лютого 1995 року загальними зборами акціо-
нів прийнято рішення про збільшення статутного фонду
до 10 075 000 000 грн. шляхом випуску простих іменних
акцій кількістю 1 000 000 штук номінальною вартістю 10
000 грн. на загальну суму 10 000 000 000 грн.

3.2. Власники акцій одержують дивіденди, розмір
яких затверджують загальні збори акціонерів товари-
ства за підсумками фінансового року.

3.3. Акції продаються як юридичним, так і фізич-
ним особам за курсовою вартістю, яка може переви-
щувати номінальну в залежності від попиту. Переви-
щення чи недосягнення оголошеного рівня у разі ре-
дупліції на ці різниці відповідно збільшується чи
зменшується розмір статутного фонду.

3.4. Власники акцій набувають права участі в
управлінні товариством та одержання дивідендів, по-

зачергового придбання акцій товариства наступних
випусків.

3.5. Власники акцій на умовах, передбачених ста-
тутом товариства, мають право продавати, передава-
ти, заповіяти власні акції.

Володіння однією акцією дає право одного вирі-
шального голосу на загальних зборах акціонерів.
Привієйовані акції не надають права голосу.

3.6. Акції розповсюджуються емітентом в безготів-
ковій формі. На загальну кількість куплених акцій
видається один сертифікат.

Мінімальна кількість акцій, що продаються одно-
му покупцю, юридичним і фізичним особам, — 50
штук.

3.7. Можливі ризики: непослідовність державної
політики щодо приватизації та законодавства про ін-
вестиції, прийняття більш жорсткого законодавства
про оподаткування, гіперінфляція.

4. На час прийняття рішення про оголошення
третього випуску акцій АТ проведено дві емісії іменних
акцій, які згідно з чинним законодавством пройшли
реєстрацію в Міністерстві фінансів України.

Першу емісію зареєстровано 10 серпня 1994 р. (ре-
єстраційний № 316/1/94) на суму 43 000 000 грн. Іменних
простих акцій 4 135 номіналом 10 000 грн. та іменних
привієйованих акцій 155 штук номіналом 10 000 грн.
Другу емісію зареєстровано 20 грудня 1994 р. (реєстрацій-
ний № 509/1/94) на суму 32 000 000 грн. іменних простих
акцій 3 200 штук номіналом 10 000 грн.

Перша і друга емісії розміщені у повному обсязі з
13 липня 1993 р. по 13 січня 1994 р., та з 10 вересня
по 10 жовтня 1994 р. відповідно.

5. Початок передавати на акції — 7 липня 1995
року, завершення — 7 грудня 1995 року.

6. Передавати акції можна за адресою:
— 315300, Кременчук, Полтавська область, вул.
Шевченка, 64, тел. (05366) 2-10-14;

7. Дивіденди виплачуються емітентом за місцем
придбання акцій.

8. Розрахунковий рахунок товариства: 001467017 у
відділенні Укрсоцбанка в Кременчугу, МФО 331348.

9. Послугами торговця цінними паперами акці-
онерне товариство не користується.

Президент правління АТ «Еко-Дніпро»
М. ГУСЬВ.

У номер

Київ

Сезон відкрив «Гарас Бульба»

Минулої неділі перед будинком Національної опери в Києві джигитували на баских конях козаки, відомішім митавили святково одягнені люди. А о 19-й годині своєю короною оперою — «Гарас Бульба» — театр розпочав 128-й сезон.

Виставу, талановито поставлену Дмитром Гнидюком, блискуче пропрацювали всі виконавці. А після прозвучали «Многа літа», добрі слова на адресу спонсорів, і було море кайтів на сцені.

Обговорили концепцію і обрали керівництво

Протягом двох днів у Києві, в Міжнародному центрі культури та мистецтв, відбувся другий збір Конгресу українських націоналістів. У ньому брали участь майже 1300 делегатів з усіх областей України, східної та західної діаспори.

Першого дня під час пленарного засідання було заслухано доповідь голови КУНУ пані Славя Стецько. З основних напрямів діяльності Конгресу виступили його члени, зокрема народні депутати України Михайло Рагужиний, Тарас Проєвський, заступник голови проваду Сергій Жижко.

У неділю делегати збору та запрошені працювали в секціях, де обговорювали концепції розбудови державотворчого процесу в Україні. На підсумковому пленарному засіданні учасники збору затвердили зміни та доповнення до програми та статуту, обрали керівні органи КУНУ. Головою Конгресу знову обрано пані Стецько.

Сімферополь

Як відпочили — так і попрацюють?

Депутати кримського парламенту, повернувшись із канікул, не побидали в холі будинку ВР великого погруддя Леніна, а в сесійному залі, на радість багатьох, поряй з пранором Автономної Республіки Крим парашей з'явився Державний прапор України. Шопендрова, над будинком парламенту поки що майорить лише прапор автономії.

А кримська преса оприлюднила дані про відпочинок 45 із 98 депутатів і займалися прескритиками санаторію пішострова — «Ожунія», «Форо», «Росія», «Морський прібіс» і «Ніжнія Оранда». До речі, одна путівка в «Форо» коштує 312 мільйонів карбованців, у «Форо» — 150 мільйонів, в «Ожунія» — 770 мільйонів. І все це для депутатів майже цілком за державний рахунок, бо всі путівки були пільгові, і до каси депутатів внесли суто символічну суму — по 600 тисяч карбованців, в члени їхніх сімей — по одному мільйону 400 тисяч карбованців.

Третя сесія ВР Криму відкривається не цього тижня, як намічалось раніше, а, ймовірно, 13 — 14 вересня.

«ЗОЛОТЕ КОЛЕСО» ДЛЯ ДІТЕЙ-СИРІТ

ВИПУСКНИЦЯ Красноармійської СШ №1, що на Дочечині, Ганна Павленко за лічені секунди стала мільйонеркою. Попросила маму крутнути колесо розіграшу суперпризів лотереї «Золоте колесо» і стала власницею 100 млн.крб. Сама заборолася собі на посаг.

Інженерно-конструктору Маріупольського заводу медичного обладнання Олександрів Івановичу Шербатих «шасливий шанс» подарував також 100 млн.крб. Тепер Олександр Іванович придбає собі новий телевізор. А от слюсарів-ремонтників з Хмельницького заводу тракторних агрегатів Володимирів Олександровичу Трофімову пощастило більше. За 500 млн.крб. він купить «Газаріо» зятів.

Свого часу всі три шасливих придбали лотерею «Золоте колесо» Української корпоративної «Молдоспортлото» Міністерства у справах молоді і спорту. Розгортаючи білет, вони спочатку розчарувалися. Замість вигравши напис: «Телебачення». А річ у тім, що на весь тираж лотереї три білети були саме з таким «виграшем». Так-так, виграшем. Адже за умовами лотереї власники цих трьох білетів мали розграти суперпризи лотереї вже в студії телебачення на осях багатомільйонного аудиторії глядачів УТ-2.

Уся сума суперпризів — 3 млрд.карбованців. Колесо-рулетка поділено на рівну кількість секторів з написами: «100 млн.», «500 млн.», «1 млрд.», «спонсор». Куди «стрибне» куля, таку суму й отримає шасливчик. А якщо вона зупиниться в секторі «спонсор», то на вас чекає поїздка до Греції. Разом із сім'єю.

Умовним лотереї передбачено, що решту суми, яка залишилася із 3 млрд.крб., за рішенням Міністерства у справах молоді і спорту, спрямовують на благодійні цілі. Щого року левову частку суперпризу — 2 млрд. 300 млн. крб. — отримують мешканці Київської спортивної школи-інтернату для дітей-сиріт.

Сергій НАГОРНОК.

ДОПОВІДАЛИ ЛИШЕ ПРО СТУСА,

бо Коротич на зустріч з «невідомих причин» не з'явився

Страдницький шлях, який закінчив своє життя Василь Стус, починався задовго до трагічного для України 5 вересня 1985 року, коли поборника української державності замучили у радянському концтаборі. І один з таких кроків до цієї дати — виступ Василя Стуса 15 жовтня 1966 року перед членами літературної студії Одеського державного університету.

Саме того дня молодий ще на той час поет читав не тільки свої вірші, він уголос

говорив про переслідування молодих письменників, називав конкретні прізвища тих, кого вигнали тоді з Київського університету без права працювати, хіба що сторожем.

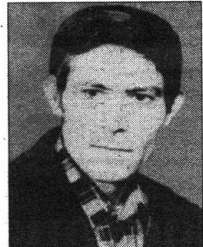
Природно, пильні функціонери дали тоді «гідну відсіч» Стусові, про що й відпортували першому секретареві ЦК Компартії України Петру Шелесту, вимагаючи «звернути увагу керівництва журналу «Ранок» на каліс своїх працівників і на необхідність більш розбірливо

ставлення до організації зустрічей окремих з них з молоддю».

Останнє зауваження, як слід розуміти, стосувалося тодішнього редактора «Ранку» Віталія Коротича, котрий, організувавши зустріч Василя Стуса з одеськими студентами, сам «з невідомих причин» не з'явився...

Повністю ці архівні матеріали має намір надрукувати журнал «Ранок» в одному з найближчих номерів.

Володимир СЕРГІЙЧУК,
доктор історичних наук.

Василь СТУС.

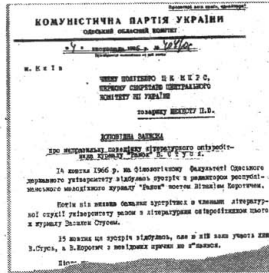
ЧЛЕНУ ПОЛІБЮРО ЦК КПРС, ПЕРШОМУ СЕКРЕТАРЮ ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМПІТЕТУ КПУ УКРАЇНИ ТОВАРИШУ ШЕЛЕСТУ. П. Ю.

ДОПОВІДНА ЗАПІСКА про неправильну поведінку літературного співробітника журналу «Ранок» В. Стуса

14 жовтня 1966 р. на філологічному факультеті Одеського державного університету відбулася зустріч з редактором республіканського молодіжного журналу «Ранок» поетом Віталієм Коротичем.

Потім він виявив бажання зустрітись з членами літературної студії університету разом з літературним співробітником цього ж журналу Василем Стусом. 15 жовтня ця зустріч відбулася, але в ній взяв участь лише В. Стус, а В. Коротич з невідомих причин не з'явився.

Після читання своїх віршів В. Стус розпочав розмову про нібито негативне ставлення в наш час до молодих поетів, що їм не створюються умови для твор-

чої діяльності; згадав, що деяких молодих поетів виключено з Київського університету і вони не можуть працювати, а інші «відірвані від нас».

Дзнавшись, що на засіданні літературної студії буде присутній В. Стус, на цю зустріч поїхав також Стротаха Н. А. — співробітник проблемної лабораторії Одеського медичного інституту, дружина Ка-

раванського, який зараз відбуває покарання за зороку націоналістичну діяльність. Після проважної розмови В. Стус вона виступила з питанням про те, що мов «громадськість. Одеси цікавить долею молодих поетів і студентів, виключених і заарештованих в Києві».

Керівник літературної студії негайно реагував на це, різко осудив Стуса і Стротаку за провокаційні розмови і направив роботу засідання студії по правильному шляху.

З нашого боку було вказано керівництву університету на необхідність більш уважного, вимогливого ставлення до роботи літературної студії і підготовки її засідань, розбірливого відношення до запрошень на засідання студії представників літератури і мистецтва.

Доповідаючи про це, ми вважали за доцільне, Петру Юхимовичу, звернути увагу керівництва журналу «Ранок» на каліс своїх працівників і на необхідність більш розбірливого ставлення до організації зустрічей окремих з них з молоддю.

СЕКРЕТАР ОДЕСЬКОГО ОБКОМУ КПУ УКРАЇНИ (М.СНИЦІН).

Спокута старих гріхів

Четвертого вересня у селі Рахнівці Гайсинського району, де народився Василь Стус, відкрито пам'ятник поетові. Він звертає увагу не лише незвичайною формою: у кам'яній скелі, приблизно в зріст людини, висічено знайоме для рахівців обличчя з поглибленим смутком в очах. Опикуватися пам'яттю про поета-земляка взялося... управління Міністерства внутрішніх справ у Вінницькій області. Начальник управління генерал міліції Віктор Тяжлов разом з підлеглими особисто брав участь у цих заходах. А ще в музеї управління розгорнуто виставку «Життєвий і творчий шлях Стуса».

Спокутою старих гріхів назвали цей міліцейський захід збори обласної письменницької організації. А втім, не міліція займалася тоді поетами. І певне, добре, що нинішні охоронці правопорядку краще знають життя і творчість свого великого земляка. Рішенням міськвиконкому перейменовано вулицю Червонопоранну, що в обласному центрі. Відтепер вона матиме ім'я Стуса.

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

Спорт

ПРО СПАРТАКІАДУ І КУБОК ДЕВІСА

Завтра на кортах чудового комплексу «Наука», де директором авторитетний Анатолій Крайчак, розпочається тенісний турнір Літньої спартакіади України. До речі, він одночасно є ще й чемпіонатом країни. Цій події була присвячена прес-конференція, на якій бачко цікавого розповідь президент Федерації тенісу нашої держави Циряк БЕНЬЯМИНОВ.

— Цього разу, — пояснив він, — зустрічі між командами не передбачається. Однак місця в командному заліку все ж виводитимуться. Рахуватимуться очки, здобуті спортсменами в особистому турнірі.

Отже, на старт вийдуть 34 учасники і стільки ж учасниць. І по 16 днів в парних змаганнях.

За спартакіади на кортах боротимуться спортсмени з Дніпропетровської, Донецької, Житомирської, Закарпатської, Івано-Франківської, Одеської, Харківської та Херсонської областей, а ще — всі команди з Києва. На жаль, серед учасників ми не побачимо тенісистів з Миколаєва та Львова, де є група хороших майстрів.

Найцікавіше, зрозуміло, на нас чекає в суботу та неділю, коли гратимуться, відповідно, півфінали та фінали. Очікується, що серед фаворитів будуть насамере кияни. Їхній наставник, заслужений тренер України Йосип Айзенштадт, підтвердив, що його підопічні перебувають у хорошій формі. А в суперечці спортивних товаришів головними конкурентами за команду перемоги будуть «Гарт» і «Україна».

— Германе Федорівичу, а хто конкретно з відомих майстрів вийде на корти «Науки»?

Були Аскара Агуліна Бейко, Габрієла Белаї, Олена Тагіна, Ірина Сухарєва, Степан Сербіако, Андрій Шашков, Денис Якименко, Тарас Бейко.

На прес-конференції говорився і про наступний матч збірної в Кубку Девіса, який вона проведе 22-24 вересня в Єгипті. Федерація запросила до української команди Андрія Медведєва, якому, до речі, на минулому тижні виповнився 21 рік, Дмитра Пулякова, Андрія Рибалка та Андрія Музику.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Лише результати

Вільна боротьба. Кубок європейських чемпіонів. Найсильніший клуб нашої країни «Чемпіон», який очолює заслужений тренер України Руслан Савлохов, переміг у Києві бухарестський «Вулакан» — 9:1. Золотий наболдіс відбувся 9 вересня в столиці Румунії. Окрім українських та румунських борців у цих змаганнях участь беруть клуби з Росії та Білорусі.

Футбол. Першість країни. Друга ліга. 8-й тур. Група А. Чорноморець-2 — Гара — 1:1, Олімпія — Скіф — 2:0, Галичина — Схід — 4:0, Карпати — Десна — 0:0, Мелітополь — Авангард — 0:1, Водині — Газіанік — 1:0, Оболені — Система-Борек — 0:1, Хімік — Керамік — 2:0, Хутровик — Темі-Авіс — неаяка гостей. Група В. Оскол — Антістронь — 3:0, Шахтар (Стаханов) — Потурчик — 1:0, Космос — Шахтар (Шахтарськ) — 0:1, Дніпро (Слав'янськ) — Шахтар-2 — 0:1, Гірник — Спортінгаста — 1:3, Прометей — Металург — 1:3, Чайка — Авангард-Ілустрія — 3:1, Дніпро (Сакі) — Шахтар (Свердловськ) — 0:0, Дружба — Титан — 0:0.

Чемпіонат Європи. Відбірковий турнір. 4 група. Хорватія — Естонія — 7:1.

Голос України

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редактори: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДА (заст. головного редактора).

Адреса редакції:
252047, Київ-47,
вул. Нестерова, 4.

• ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23, телефакс — 224-72-54;
• Відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44, телефакс — 449-85-62.
• Рукописи не повертаємо.
• Ілюстрації з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання —
КП №1 від 18.09.1990 р.

• За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність не несе редакція.
• Редакція не заважди підписує позицію авторів публікацій.
• За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка)
українською та російською мовами.
Індекс 60955.
Тираж 80526.

Комбінат друку
видавництва «Преса України»
252047, Київ-47,
проспект Перемоги, 50.
1 3 3 4 5 6 7 8 9 0
Свіа. 0311166.